

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ Αρ. Φύλλου 110

26 Φεβρουαρίου 1997

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 45 /1996 (1)

Η γνωστοποίηση της εταιρείας "ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε.", του σχεδίου σύμβασης αποκλειστικής διανομής με τη γαλλική εταιρεία "LA CHEMISE LACOSTE S.A." (LCL), και των σχεδίων συμβάσεων επιλεκτικής διανομής, καθώς και αίτημα της εταιρείας για χορήγηση αρνητικής πιστοποίησης, ή εξαίρεσης σύμφωνα με το ν. 703/77, όπως ισχύει.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ - ΤΜΗΜΑ Β'

Συνεδρίασε με τετραμελή σύνθεση, σύμφωνα με την υπ'αρίθμ. 1/1995 απόφασή της, την 1η Φεβρουαρίου 1996, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10 π.μ. στην 611 αίθουσα του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) με την εξής σύνθεση:

Προεδρεύων: Βλάσιος Ασημακόπουλος (εισηγητής)
Μέλη: Χαρίλαος Χάρακας (εισηγητής), Ιωάννης Κατσουλάκος, Μελίνα Μουζουράκη.
Γραμματέας: Αλεξάνδρα Μαρία Ταραμπίκου.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν α) η γνωστοποίηση εκ μέρους της εταιρείας "ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε.", του σχεδίου σύμβασης αποκλειστικής διανομής που υπέργραψε στις 20.6.90 με τη γαλλική εταιρεία "LA CHEMISE LACOSTE S.A." (LCL), καθώς και των σχεδίων συμβάσεων επιλεκτικής διανομής τύπων: "Boutique"-"Corner" και "Εγκεκριμένου Καταστηματάρχη", με τους λιανοπωλητές της, οι τύποι των οποίων προεβλέποντο στην ανωτέρω σύμβαση αποκλειστικής διανομής και (β) το αίτημα της εταιρείας για χορήγηση αρνητικής πιστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 703/1977, ή διαφορετικά την εξαίρεσή τους σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του Ν. 703/77.

Στη συνεδρίαση παρέστη η εταιρεία ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ ΑΕ δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου και μέλους του Διοικητικού της Συμβουλίου, Ξενοφώντος Ι. Παπαρρηγόπουλου, ο οποίος, στην αρχή της συνεδριάσεως ζήτησε και έλαβε το λόγο από τον Προεδρεύοντα του Τμήματος προκειμένου να ζητήσει την αναβολή της συζήτησης της υπόθεσης καθώς δεν είχε προλάβει να δει το σχετικό φάκελλο της Γραμματείας και δεν ήταν πλήρως προετοιμασμένος να εκπροσωπήσει την εταιρεία του. Επί της αιτήσεως αυτής η Επιτροπή, εσυσκέφθη επί της έδρας και αποφάσισε την απόρριψή της, κρίνοντας τον προβαλλόμενο λόγο αναβολής ως μη σπουδαίο.

Κατόπιν τούτου το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, Σ. Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε συνοπτικά την εισήγηση της Γραμματείας και πρότεινε (α) να μην γίνει αποδεκτό το αίτημα της εταιρείας ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ ΑΕ για έκδοση απόφασης εξαίρεσης στις γνωστοποιηθείσες συμβάσεις αποκλειστικής και επιλεκτικής διανομής, αν προηγούμενα δεν τροποποιηθούν και απαλειφθούν οι περιοριστικοί όροι του ανταγωνισμού που περιέχουν, (β) μετά την τροποποίησή τους οι υποβληθείσες συμβάσεις να επαναγνωστοποιηθούν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού και (γ) να

συνεξετασθεί η καταγγελία του Φρειδερίκου Τοπολιανάκη με την αίτηση της ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. για χορήγηση εξαίρεσης σύμφωνα με το άρ. 1, παρ.3 του ν.703/77, όπως ισχύει.

Στη συνέχεια έλαβε το λόγο ο πληρεξούσιος δικηγόρος της αιτούσης, ανέπτυξε τις απόψεις αυτής και έδωσε τις πληροφορίες και τις διευκρινίσεις που ζήτησαν ο Προεδρεύων και τα μέλη της Επιτροπής που έλαβαν το λόγο, αναφερόμενος στο υπόμνημα το οποίο θα καταθέσει. Κατόπιν ο Προεδρεύων της Επιτροπής έδωσε προθεσμία, μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 1996, στην παρασταθείσα εταιρεία να προσκομίσει το υπόμνημά της.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη, με τετραμελή σύνθεση (Τμήμα Β'), σύμφωνα με τις υπ'αρίθμ. 1/1995 και 28/96 αποφάσεις της, την 18η Μαρτίου 1996, η οποία συνεχίσθηκε την 5η Απριλίου 1996, την 29 Μαΐου 1996 και την 26 Νοεμβρίου 1996, στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου), κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικώς, η αιτούσα, κατά τη συζήτηση της υποθέσεως την 1 Φεβρουαρίου 1996, καθώς επίσης και το υπόμνημα το οποίο υπέβαλε, στέφθηκε ως εξής:

Ι.Η εταιρεία "ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε.", με το από 17/7/1990 και με αριθμ. Πρωτ. Α1-658 έγγραφό της, γνωστοποίησε στην τότε Διεύθυνση Αγοράς-Ανταγωνισμού, της Γενικής Διευθύνσεως Εσωτερικού Εμπορίου, του Υπουργείου Εμπορίου, σχέδιο σύμβασης αποκλειστικής διανομής που υπέγραψε στις 20/6/1990 με τη γαλλική εταιρεία "LA CHEMISE LACOSTE S.A." (LCL) περιέχον σύστημα επιλεκτικής διανομής, καθώς και σχέδια συμβάσεων επιλεκτικής διανομής τύπων: "Boutique"-"Corner" και "Εγκεκριμένου Καταστηματάρχη", με τους λιανοπωλητές της, οι τύποι των οποίων προεβλέποντο στην ανωτέρω σύμβαση αποκλειστικής διανομής και ζήτησε την αρνητική πιστοποίηση αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 703/1977 διαφορετικά την εξαίρεσή τους σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του Ν. 703/77.

Η ίδια εταιρεία επανήλθε επί του εν λόγω αιτήματος το έτος 1994 και με το υπ' αρ. Α1-570/27/5/1994 έγγραφό της, γνωστοποίησε εκ νέου τους πιο πάνω τύπους συμβάσεων, καθώς και συγκεκριμένες συμβάσεις που συνήψε με επιμέρους λιανοπωλητές στα πλαίσια του διαληφθέντος συστήματος.

Οι συμβάσεις λοιπόν που γνωστοποιήθηκαν, είναι:

α) Η από 20/6/1990 Σύμβαση αποκλειστικής διανομής μεταξύ της ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. και της γαλλικής εταιρείας "LCL".

β) Η από 18-8-1990 σύμβαση "Corner-Lacoste" μεταξύ της ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. και της εταιρείας "ΑΝΝΑ ΨΙΛΟΠΟΥΛΟΥ Ο.Ε." στα Χανιά.

γ) Η από 1/5/1991 σύμβαση "Boutique Lacoste I" μεταξύ της εταιρείας "LCL", της εταιρείας "ΑΦΟΙ ΔΙΑΚΟΣΑΒΒΑ & ΣΙΑ Ο.Ε." και εκ τρίτου της εταιρείας "ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε.".

δ) Η από 9/10/1991 σύμβαση "Boutique Lacoste II" μεταξύ της εταιρείας ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. και της εταιρείας "ΑΦΟΙ ΔΙΑΚΟΣΑΒΒΑ Ο.Ε." με το συνημμένο σ' αυτήν παράρτημα "Γενικοί όροι Πωλήσεων".

ε) Η από 10/5/1992 σύμβαση "Corner-Lacoste" μεταξύ της εταιρείας ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. και της εταιρείας "ΑΔΕΛΦΙΑ Ν. ΚΑΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Ο.Ε." με το συνημμένο παράρτημα "Γενικοί Όροι Πωλήσεων".

στ) Η από 19/11/1993 σύμβαση "Εγκεκριμένου Καταστηματάρχη Lacoste" μεταξύ της εταιρείας ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. και της Αθηνάς Καλλινίκου, με το συνημμένο σ' αυτήν Παράρτημα "Γενικοί Όροι Πωλήσεων".

Με το ίδιο έγγραφο γνωστοποιήσεως το οποίο συνοδεύουν τιμοκατάλογοι ετών 1991, 1992 και 1993, πελατολόγιο και στοιχεία πωλήσεων τελευταίας τριετίας, η εταιρεία ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε., δηλώνει, ότι το μερίδιο αγοράς των προϊόντων της στη σχετική αγορά των προϊόντων του κλάδου ενδύσεως και υποδήσεως για το έτος 1992 είναι μικρότερο του 1,5% επί τη βάσει των στοιχείων της ICAP.

Οι πιο πάνω αιτήσεις, στηρίζονται κυρίως στις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 703/1977 όπως τροποποιηθείς ισχύει και επικουρικώς του άρθρου 1 παρ. 3 του ίδιου νόμου. Συνεπώς, είναι νόμιμες και παραδεκτώς εισάγονται στο Β' Τμήμα της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 3 της με αριθ. 1/30-8-1995 απόφασής της (ΦΕΚ Β' 804), που εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 11 του ειρημένου νόμου, και θα πρέπει να εξετασθούν περαιτέρω ως προς την ουσία τους.

ΙΙ. Στην υπό κρίση υπόθεση, από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού και από τα όσα προσκομίσθηκαν από την γνωστοποιήσασα τη σύμβαση εταιρεία, καθώς και από την ακροαματική διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής, προέκυψαν τα ακόλουθα:

Η εταιρεία LA CHEMISE LACOSTE S.A. (L.C.L.), που εδρεύει στο Παρίσι, ασχολείται με την κατασκευή και διάθεση σειρών ενδυμάτων πολυτελείας για άνδρες, γυναίκες και παιδιά, τα οποία προορίζονται για αθλητική αλλά και καθημερινή χρήση, καθώς και διαφόρων άλλων ειδών, όπως ζώνες, πετσέτες, ομπρέλες, τσάντες κ.λπ.

Η παραπάνω εταιρεία για την διάθεση των προϊόντων της έχει θέσει σε λειτουργία, με την από 28-10-1989 σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ένα σύστημα επιλεκτικής διανομής, το οποίο επιτρέπει στους επιμέρους διανομείς να επιλέγουν και να εγκρίνουν τους λιανοπωλητές των εν λόγω προϊόντων, με βάση ορισμένα κριτήρια οικονομικού, τεχνικού και ποιοτικού χαρακτήρα, που έχουν σχέση με την φερεγγυότητά τους, την τοποθεσία και το ποιοτικό και αισθητικό επίπεδο των καταστημάτων τους, τον τρόπο έκθεσης και διάθεσης των προϊόντων κ.λπ., καθώς και με όρους που επιβάλλονται από τη βασική σύμβαση αποκλειστικής διανομής, ως περιεχόμενο των κατ' ιδίαν με αυτούς συμβάσεων επιλεκτικής διανομής, οι οποίες διακρίνονται σε συμβάσεις "Εγκεκριμένου Καταστήματος", συμβάσεις "Boutique Lacoste" και "Corner Lacoste".

Στο πιο πάνω σύστημα, εντάσσεται και η γνωστοποιηθείσα από 17/7/1990 βασική σύμβαση αποκλειστικής διανομής, που συνήψε η εταιρεία LCL με την εταιρεία ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε., χρονικής διάρκειας από 1/6/1990 μέχρι 30/11/1992, με δικαίωμα ανανέωσης δύο ετών κάθε φορά, καθώς και οι λοιπές επιμέρους τέτοιες συμβάσεις επιλεκτικής διανομής, όπως αυτές εκτίθενται στην προηγούμενη με στοιχείο Ι παράγραφο.

Με τη βασική σύμβαση αποκλειστικής διανομής μεταξύ της αιτούσας εταιρείας και της LCL, παρέχεται όπως προαναφέρεται, στην πρώτη το αποκλειστικό δικαίωμα να πωλεί και διανέμει με συγκεκριμένους τρόπους στην Ελλάδα με τα σήματα "LACOSTE" τα είδη παραγωγής της δεύτερης, σε λιανοπωλητές τους οποίους επιλέγει με βάση ορισμένα κριτήρια τόσο ποσοτικά όσο και τεχνικά. Η σύμ-

βαση αυτή, επιβάλλει στον διανομέα πέραν των άλλων όρων και υποχρεώσεων και τους εξής:

α) Να διαφημίζει και να προωθεί τα είδη LACOSTE, σύμφωνα με τη φήμη και τα σήματά της και να διαθέτει για το σκοπό αυτό κατ' έτος ποσό που θ' αντιπροσωπεύει το 4% τουλάχιστον του προβλεπόμενου τζίρου του εκτός φόρων.

β) Να γνωστοποιεί κάθε έτος στην LCL: αα) τον προβλεπόμενο κύκλο εργασιών προ φόρου για τους επόμενους 12 μήνες και τους στόχους των πωλήσεών του για τους επόμενους 18 μήνες, για κάθε μία σειρά των ειδών και λοιπών προϊόντων LACOSTE, ββ) τις μηνιαίες προβλέψεις του για τις πωλήσεις κατά ομάδα ειδών ανά συλλογή, το αργότερο εντός μηνός από της λήψεως των δειγμάτων και των τιμών, γγ) πριν από το τέλος Οκτωβρίου, τις μεσοπρόθεσμες προβλέπεις του για τις πωλήσεις του τα επόμενα 5 χρόνια, δδ) τα σημεία πώλησης των ειδών και λοιπών προϊόντων LACOSTE, καθώς και τις ποσότητες αυτών που πουλήθηκαν κατά τους προηγούμενους δώδεκα μήνες και εε) μέχρι 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους, την κατάσταση των αποθεμάτων του κατά ομάδα ειδών, όπως αυτή εμφανιζόταν την 31η Ιουλίου.

γ) Να κοινοποιεί σε εβδομαδιαία βάση στην LCL την κατάσταση με τις πωλήσεις των ειδών LACOSTE και λοιπών προϊόντων αυτής, που έχουν πραγματοποιηθεί από κάθε μία από τις Boutique LACOSTE της περιοχής του.

δ) Να παραγγέλλει και αγοράζει κάθε έτος, μία ελάχιστη ποσότητα για κάθε είδος LACOSTE που θα αντιστοιχεί τουλάχιστον σε 22.000.000 FF το πρώτο έτος και 25.000.000 FF το δεύτερο, καθώς και μία ελάχιστη ποσότητα των λοιπών προϊόντων LACOSTE, όπως αναφέρεται στο παράρτημα III Α της σύμβασης, και

ε) Να εξαρτάται η ανανέωση της σύμβασης, από την προηγούμενη συμφωνία των μερών ως προς το νέο ύψος του ελάχιστου εγγυημένου ποσού παραγγελιών, 180 ημέρες πριν από την ημερομηνία λήξης της τρέχουσας, εκάστοτε περιόδου.

Περαιτέρω η βασική σύμβαση επιβάλλει τους όρους για κάθε μία από τις επιμέρους συμβάσεις.

Α. Στις συμβάσεις εγκεκριμένου καταστήματος:

Στον τύπο των συμβάσεων αυτών ο διανομέας οφείλει να επιλέγει καταστήματα για την πώληση των ειδών LACOSTE, με βάση ορισμένα κριτήρια, που πρέπει να διαθέτουν, όπως το επίπεδο του σημείου πώλησης και ο περιβάλλον χώρος, να είναι ανάλογοι της εικόνας των σημάτων LACOSTE, η επιφάνεια πώλησης να είναι τέτοια ώστε να επιτρέπει πάντοτε να εκτίθενται τα είδη LACOSTE σε ικανή έκταση που να μην είναι δυσανάλογη με αυτήν που διατίθεται για τις λοιπές προσφερόμενες μάρκες, κ.λπ.

Όροι που επιβάλλονται στον εγκεκριμένο καταστηματάρχη από τις εν λόγω συμβάσεις, είναι εκτός των άλλων και οι εξής:

α) Να παρέχει στον διανομέα πληροφορίες, που θα του επιτρέπουν να γνωρίζει τακτικά την κατάσταση των αποθεμάτων του κατά ποσότητα και αξία και να του παρέχει μηνιαίως ή στο τέλος κάθε σαιζόν λεπτομερή στατιστικά στοιχεία για τις πωλήσεις των ειδών LACOSTE.

β) Να πραγματοποιεί ένα ελάχιστο όριο αγορών προ φόρου για κάθε περίοδο, και συγκεκριμένα 5.200.000 δρχ. για την χειμερινή περίοδο και 6.300.000 δρχ. για τη θερινή και τέλος,

γ) Να εξαρτάται η ανανέωση της σύμβασης, από την προηγούμενη συμφωνία των μερών επί των ελαχίστων εγγυημένων ορίων πωλήσεων, κατά τη χρονική διάρκεια της ανανέωσης.

Σύμβαση όπως οι παραπάνω από τις υπό κρίση, είναι η υπογραφείσα την 19/11/1993, μεταξύ της ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. και της ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ ΑΘΗΝΑΣ (ΠΑΓΚΡΑΤΙ).

Β. Στις συμβάσεις τύπου CORNER LACOSTE:

Με τις συμβάσεις αυτές, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, μόνο μετά από προηγούμενη έγγραφη έγκρισή τους από την LCL, ο διανομέας μπορεί να εξουσιοδοτεί ανεξάρτητους εμπόρους ή εγκεκριμένα καταστήματα, να δημιουργούν μέσα στο κατάστημά τους, ένα ειδικό χώρο, που να ονομάζεται CORNER LACOSTE, τον οποίο υποχρεούνται να χρησιμοποιούν αποκλειστικά για την παρουσίαση και πώληση των προϊόντων LACOSTE που θα τους διαθέτει.

Τέτοιου τύπου συγκεκριμένες συμβάσεις από τις γνωστοποιηθείσες, είναι η από 18/8/1990 σύμβαση της ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. με την ΑΝΝΑ ΨΙΛΟΠΟΥΛΟΥ για τη λειτουργία CORNER LACOSTE στο κατάστημά της στα Χανιά και η από 10/5/1992 σύμβαση της ίδιας εταιρείας με την εταιρεία ΑΔΕΛΦΙΑ Ν. ΚΑΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Ο.Ε.

Όροι που επιβάλλονται με τις εν λόγω συμβάσεις στον έμπορο, είναι εκτός των άλλων και οι εξής:

α) Να δαπανούν ετησίως ποσό ίσο προς το 3% των πραγματοποιουμένων αγορών των προϊόντων LACOSTE, για συμμετοχή στις διαφημιστικές καμπάνιες του διανομέα, με την προϋπόθεση ότι σ' αυτές θ' αναφέρεται και ο έμπορος, διαφορετικά να προβαίνουν σε αυτοτελείς διαφημιστικές ενέργειες αξίας ίσης προς το πιο πάνω ποσοστό, αν δεν επιθυμούν τη συμμετοχή του στο ενιαίο διαφημιστικό πρόγραμμα του διανομέα, ο οποίος βαρύνεται με το ίδιο ποσοστό διαφημιστικής δαπάνης.

β) Να αγοράζουν από τον διανομέα για τη συσκευασία των πωλούμενων από το κατάστημά του εμπορευμάτων, ειδικώς σχεδιασμένες σακούλες σε δύο μεγέθη και σε ποσότητα ίση με τα τεμάχια ειδών LACOSTE που θα παραγγέλλουν, καθώς και τα ειδικώς σχεδιασμένα κουτιά τέτοιων ειδών, η αξία των οποίων θα συμψηφίζεται στο συνολικό ποσό, που υποχρεούνται να επενδύουν ετησίως για διαφημιστικούς σκοπούς.

γ) Να πραγματοποιούν κατ' ελάχιστο όριο, η μεν ΑΝΝΑ ΨΙΛΟΠΟΥΛΟΥ, τις εξής αγορές σε τεμάχια: Για το πρώτο έτος 2.500 για την καλοκαιρινή ΚΟΛΕΞΙΟΝ και 1.500 για τη χειμερινή και για το δεύτερο έτος 3.000 για την καλοκαιρινή και 1.800 για τη χειμερινή, η δε εταιρεία ΑΔΕΛΦΙΑ Ν. ΚΑΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Ο.Ε. τις ακόλουθες αγορές σε τεμάχια σε κάθε έτος ισχύος της σύμβασης: Για τη χειμερινή ΚΟΛΕΞΙΟΝ 1.000 τεμάχια και για την καλοκαιρινή 1.700 τεμάχια.

δ) Να πληροφορούν κάθε μήνα τον διανομέα, για το ύψος των πωλήσεών τους κατά κατηγορία εμπορευμάτων και εντός δεκαπέντε ημερών από την ενημέρωση των βιβλίων αποθήκης για την κατάσταση των αποθεμάτων τους και τέλος

ε) Να μπορεί να ανανεώνεται η σύμβαση, αφού προηγηθεί συμφωνία των μερών ως προς το ελάχιστο όριο αγορών σε τεμάχια για κάθε σύμβαση αντίστοιχα, που θα πραγματοποιηθεί κατά την χρονική περίοδο της ανανέωσής της.

Γ. Στις συμβάσεις BOUTIQUE LACOSTE:

Με τον τύπο των συμβάσεων αυτών, επιτρέπεται σε ανεξάρτητους εμπόρους, να δημιουργούν καταστήματα εντός της συμβατικής περιοχής, για αποκλειστική πώληση ορισμένων ειδών LACOSTE με τα σήματα LACOSTE και

με διευθετήσεις ως προς την εμφάνιση, επίπλωση και εξοπλισμό του καταστήματος κ.λπ., που εγκρίνονται από την LCL.

Οι όροι οι οποίοι επιβάλλονται στον έμπορο είναι πανομοιότυποι με τους όρους των συμβάσεων CORNER LACOSTE, πλην του όρου για την πραγματοποίηση ενός ελάχιστου ορίου αγορών. Εκτός από τους όρους αυτούς, ο έμπορος υποχρεούται επίσης:

α) Να διατηρεί διαρκώς αποθέματα αντιπροσωπευτικής ποικιλίας των διαφόρων σειρών των ειδών LACOSTE κατά γκάμα μεγεθών και να παρέχει στον καταναλωτή αντιπροσωπευτική ποικιλία κάθε νέας σειράς όντας ελεύθερος να διαμορφώνει τις τιμές.

β) Να χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό υπολογιστή συμβατό με τον χρησιμοποιούμενο από τον διανομέα, μέσω του οποίου ο τελευταίος θα μπορεί σε εβδομαδιαία βάση να γνωρίζει τα στοιχεία των πωλήσεων του κάθε είδους.

Από τις υπό κρίση συμβάσεις, τέτοιου τύπου συμβάσεις είναι οι υπογραφείσες την 1/5/1991 και 9/10/1991, μεταξύ της ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. και της εταιρείας "ΑΦΟΙ ΔΙΑΚΟΣΑΒΒΑ & ΣΙΑ Ο.Ε." που εδρεύει στην πόλη της Ρόδου.

III. Ο ν. 703/1977 (ΦΕΚ Α' 278) "Περί ελέγχου μονοπωλίων και ολιγοπωλίων και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού" όπως ισχύει, αναφορικά με την εσωτερική αγορά, ορίζει: Στην παρ. 1 του άρθρ. 1 ότι "Απαγορεύονται πάσαι αι συμφωνίαι μεταξύ επιχειρήσεων, πάσαι αι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και οιασδήποτε μορφής εναρμονισμένη πρακτική επιχειρήσεων, αι οποίαι έχουν ως αντικείμενον ή αποτέλεσμα την παρακώλυσιν, τον περιορισμόν ή την νόθευσιν του ανταγωνισμού, ιδία δε αι συνιστάμεναι εις: α) τον άμεσον ή έμμεσον καθορισμόν των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής, β) τον περιορισμόν ή τον έλεγχον της παραγωγής, της διαθέσεως, της τεχνολογικής αναπτύξεως ή των επενδύσεων, γ) την κατανομήν των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού, δ) την κατά τρόπον δυσχεραίνοντα την λειτουργίαν του ανταγωνισμού εφαρμογήν εν των εμπορίω ανίσων όρων δι' ισοδυνάμους παροχάς, ιδία δε αδικαιολόγητον άρνησιν πωλήσεως, αγοράς ή άλλης συναλλαγής, ε) την εξάρτησιν συνάψεως συμβάσεων, εκ της παρά των συμβαλλομένων αποδοχής προσθέτων παροχών, αι οποίαι, κατά την φύσιν των ή συμφώνως προς τας εμπορικάς συνηθείας δεν συνδέονται μετά του αντικειμένου των συμβάσεων τούτων". Στην παρ. 3 ότι "Εμπίπτουσαι εις την παρ. 1 του παρόντος άρθρου συμφωνίαι, αποφάσεις και περιπτώσεις ενηρμονισμένης πρακτικής ή κατηγορίαι τούτων δύναται να κριθούν δι' αποφάσεως της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού ως εν όλων ή εν μέρει ισχυραί, εφόσον πληρούν αθροιστικώς τας κάτωθι προϋποθέσεις: α) συμβάλλουν επί ευλόγω συμμετοχή των καταναλωτών εις την προκύπτουσαν ωφέλειαν, εις βελτίωσιν της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή εις προώθησιν της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, β) δεν επιβάλλουν εις τας οικείας επιχειρήσεις περιορισμούς πέραν των απολύτως αναγκαίων δια την πραγματοποίησιν των ανωτέρω σκοπών και γ) δεν παρέχουν εις τας επιχειρήσεις ταύτας την δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού εις σημαντικόν τμήμα της οικείας αγοράς".

Επίσης το άρθρο 11 παρ. 1 ορίζει ότι: "Κατόπιν αιτήσεως ενδιαφερομένης επιχειρήσεως ή ενώσεως επιχειρήσεων, υποβαλλομένης εις την Υπηρεσίαν Προστασίας Ανταγωνισμού, η Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού πιστοποιεί εντός διμήνου από της υποβολής της οικείας αιτήσεως ότι, επί τη βάσει των γνωστών εις αυτήν στοιχείων, δεν υφίσταται παράβασις των διατάξεων των άρθρων 1 παρ. 1 και 2. Η πιστοποίησις αύτη δύναται να ζητηθή και προκειμένου περί μελλούσης να πραγματοποιηθή συμπράξεως επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεως δεσποζούσης θέσεως".

Οι παραπάνω διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 703/1977 είναι σχεδόν πανομοιότυπες με εκείνες του άρθρου 85 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, η οποία κυρωθείσα με το ν. 975/1979 (ΦΕΚ Α' 170) έχει κατά το άρθρο 28 του Συντάγματος ισχύ νόμου.

Σχετικά με την εφαρμογή του πιο πάνω άρθρου της Συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών αποκλειστικής διανομής, ο εκδοθείς Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1983/1983 της Επιτροπής, με το άρθρο 1 εξαιρεί από την εφαρμογή του άρθρου 85 παρ. 1 τις εν λόγω συμφωνίες και με το άρθρο 2 παρ. 3 ορίζει ότι στη δυνατότητα εφαρμογής της εξαίρεσης αυτής, δεν είναι αντίθετες οι υποχρεώσεις, που επιβάλλονται στον αποκλειστικό διανομέα, οι οποίες έχουν σχέση με την παραλαβή πλήρων σειρών προϊόντων ή ελάχιστων ποσοτήτων, με την πώληση των προϊόντων με τα σήματα, ή την παρουσίαση, που προδιαγράφονται από τον αντισυμβαλλόμενο, καθώς και με τη λήψη μέτρων για την προώθηση των πωλήσεων, όπως διαφήμισης, διατήρησης δικτύου πωλήσεων ή αποθεμάτων, εξασφάλιση υπηρεσιών εγγύησης και εξυπηρέτησης των πελατών και χρησιμοποίησης προσωπικού ειδικευμένου ή με τεχνική κατάρτιση.

Από τις πιο πάνω διατάξεις του ν. 703/1977, σκοπός του οποίου είναι η αποτροπή δημιουργίας μονοπωλιακών ή ολιγοπωλιακών καταστάσεων, που εμποδίζουν την ομαλή λειτουργία της αγοράς, σε συνδυασμό με τις ρηθείσες κοινοτικές ρυθμίσεις, προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) Η προβλεπόμενη απ' αυτές απαγόρευση, αφορά συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρεμπόδιση ή τη νόθευση ή τον περιορισμό του ανταγωνισμού, για το λόγο, ότι επηρεάζουν αισθητά τη θέση στην αγορά των επιχειρήσεων, που δεν μετέχουν στις συμφωνίες και των καταναλωτών, περιορίζοντας τις δυνατότητες διάθεσης των προϊόντων τους και τις πηγές εφοδιασμού τους. Επομένως μία συμφωνία αποκλειστικής διάθεσης, ή επιλεκτικής διανομής προϊόντων, δεν εμπίπτει στην απαγόρευση της διατάξεως αυτής, όταν λόγω της θέσης, που κατέχουν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις στη σχετική αγορά, δηλ. την αγορά η οποία αφορά τα προϊόντα αυτά, τα ομοειδή αλλά και όλα εκείνα, τα οποία ένεκα της τιμής, των ιδιοτήτων και της χρησιμότητάς τους, μπορούν κατά την αντίληψη των καταναλωτών, να ικανοποιήσουν την ίδια μ' αυτά ανάγκη, επηρεάζει σε ασήμαντο βαθμό την αγορά αυτή.

β) Το σύστημα της επιλεκτικής διανομής κατ' αρχάς δεν αντίκειται στις διαληφθείσες διατάξεις, όταν στη συγκεκριμένη αγορά που αφορά τα προϊόντα των συμφωνιών του συστήματος, κατά κανόνα υψηλής ποιότητας και φήμης, δραστηριοποιούνται πολλοί ανταγωνιζόμενοι επαγγελματίες σε διάφορους τύπους του ίδιου ή παρόμοιου προϊόντος, διότι στην περίπτωση αυτή, ο επηρεασμός της σχετικής αγοράς με την εκτεθείσα έννοια, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι τέτοιας έκτασης ώστε να οδηγεί σε νόθευση, περιορισμό ή παρακώλυση του ανταγωνισμού.

γ) Στις συμβάσεις του είδους αυτού, λόγω του χαρα-

κτήρα των προϊόντων που αφορούν, επιτρέπονται ορισμένοι αντικειμενικοί περιορισμοί για την είσοδο στο σύστημα, ειδικότερα αυτοί, που εξασφαλίζουν τη βελτίωση της προώθησής τους και της φήμης τους και στο αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού αυτού μέτρο. ' Ετσι περιοριστικοί όροι ποιοτικού χαρακτήρα, που έχουν σχέση με το πρόσωπο του μεταπωλητή (επαγγελματική κατάρτιση, φερεγγυότητα κ.λπ.), το κατάστημά του (εμφάνιση, διαμόρφωση χώρου κ.λπ.), την προστασία του προϊόντος (μη αλλαγή συσκευασίας, αποθήκευση κ.λπ.), καθώς και παροχή Τεχνικής υποστήριξης (service κ.λπ.), είναι κατά κανόνα πάντοτε επιτρεπτοί.

Όταν όμως οι περιορισμοί δεν είναι αντικειμενικοί και δεν εφαρμόζονται ομοιόμορφα για όλους τους μεταπωλητές, όπως στην περίπτωση, που επιβάλλονται άνισοι όροι για ισοδύναμες παροχές, ή υπάρχει αδικαιολόγητη άρνηση πώλησης προϊόντων, καθώς και καθορισμός της τιμής πώλησης των προϊόντων, που ο διανομέας διαθέτει στην αγορά, τότε το σύστημα επιλεκτικής διανομής αντίκειται στις παραπάνω διατάξεις, αφού δεν υπάρχει ενιαία αντιμετώπιση των μεταπωλητών και δυσχεραίνεται έτσι η λειτουργία του ανταγωνισμού μεταξύ των λιανοπωλητών των προϊόντων αυτών.

δ) Η νομιμότητα του παραπάνω συστήματος, κρίνεται τελικά από το εάν οι όροι, που αυτό επιβάλλει στους μεταπωλητές, είναι κατά περίπτωση ανάλογοι προς τις όποιες ποιοτικές ανάγκες του προϊόντος (κύρος, φήμη, προώθηση, κ.λπ.), δεν υπερβαίνουν δηλαδή τα απαραίτητα για την θεραπεία των αναγκών αυτών όρια (οι όροι δηλ. πρέπει να είναι λιγότερο περιοριστικοί). Στα πλαίσια αυτά, και ποσοτικοί ακόμη περιορισμοί μπορεί να κριθούν θεμιτοί, όπως: αα) Οι όροι για ελάχιστες ποσότητες προμηθειών ή ελάχιστο ύψος πωλήσεων, όταν έτσι εξασφαλίζεται ένα απαραίτητο και ανάλογο για τις ανάγκες του προϊόντος λειτουργικό απόθεμα του καταστήματος, ή επιδιώκονται ανάλογες προς τις ανάγκες αυτές πωλήσεις σε σχέση με τις συνολικές πωλήσεις του καταστήματος. ββ) Οι όροι για συμμετοχή και του μεταπωλητή στις δαπάνες διαφήμισης του προϊόντος, σε εύλογο ποσοστό επί των αγορών ή του τζίρου, αφού η συμμετοχή αυτή έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα, με την έννοια της έμμεσης και για τον μεταπωλητή προκύπτουσας ωφέλειας από τη σχετική διαφήμιση. γγ) Η τήρηση πελατολογίου ή η οποιασδήποτε άλλης μορφής μέθοδος πληροφόρησης του κατασκευαστή προμηθευτή, σχετικά με τις πωλήσεις του μεταπωλητή, αφού τούτο συμβάλλει στον ορθολογικότερο προγραμματισμό της παραγωγής και στην εκλογίκευση (βελτίωση) του συστήματος διανομής, πράγμα που θα επιφέρει οικονομίες οι οποίες σε ανταγωνιστική αγορά, θα περάσουν τελικά σε όφελος του καταναλωτή.

IV. Στην προκειμένη περίπτωση, το εισαγόμενο με τις γνωστοποιηθείσες συμβάσεις σύστημα αποκλειστικής διάθεσης και επιλεκτικής διανομής από την εταιρεία ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. έχει, όπως προαναφέρεται, ως αντικείμενο, την διανομή των ενδυμάτων και λοιπών ειδών (ζώνες, πετσέτες, τσάντες, κ.λπ.), της γαλλικής εταιρείας LA CHEMISE LACOSTE, τα οποία πωλούνται με τα γνωστά σήματα LACOSTE. Τα προϊόντα αυτά είναι υψηλής ποιότητας και φήμης και συνεπώς δεκτικά υπαγωγής, σύμφωνα με τα προδιαληφθέντα σε ένα τέτοιο σύστημα διάθεσης και διανομής.

Η γνωστοποιήσασα το εν λόγω σύστημα εταιρεία, διατείνεται ότι κατά το έτος 1992, με βάση τα στοιχεία της εταιρείας μελετών ICAP, οι συνολικές πωλήσεις της στην Ελλάδα δεν υπερέβησαν τα 3 δις και ότι το μερίδιό της στη σχετική αγορά του κλάδου γενικά ένδυσης-υπόδησης, είναι μικρότερο του 1,5% και κατά συνέπεια εντελώς αδιάφορο από πλευράς επιρροής στο επίπεδο του ανταγωνισμού. Σχετική όμως αγορά στην προκειμένη περίπτωση από πλευράς προϊόντος, δεν είναι γενικά η αγορά του κλάδου ένδυσης-υπόδησης, αλλά η αγορά των επώνυμων υψηλής ποιότητας και φήμης προϊόντων του κλάδου ένδυσης. Συνεπώς, ο σχετικός πιο πάνω ισχυρισμός, παρά το γεγονός ότι είναι κατ' αρχήν νόμιμος, κρίνεται απορριπτέος ως αβάσιμος, αφού από τα στοιχεία του φακέλου, δεν προκύπτει με βεβαιότητα ότι το μερίδιο της παραπάνω εταιρείας στην σχετική αγορά με την εκτεθείσα έννοια, ανέρχεται σε τόσο χαμηλό ποσοστό ούτως ώστε να κριθεί το όλο σύστημα νόμιμο, ανεξάρτητα από τους επιμέρους όρους του, για το λόγο ότι επηρεάζει την ειρημένη αγορά σε ασήμαντο βαθμό.

Επομένως, η νομιμότητα ή μη, του υπό κρίση συστήματος, είναι εξεταστέα τελικά από πλευράς των επιμέρους όρων του και ιδιαίτερα αυτών, που αναφέρονται στην παράγραφο II, για κάθε κατά περίπτωση σύμβαση, ως περισσότερο ενδιαφερόντων το δίκαιο του ανταγωνισμού στα πλαίσια των προδιαληφθεισών διατάξεων.

Επειδή από την εξέταση και εκτίμηση όλων των επιμέρους όρων των υπό κρίση συμβάσεων και ιδιαίτερα των πιο πάνω αναφερομένων, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα προϊόντα των συμβάσεων αυτών, είναι, όπως ήδη έχει αναφερθεί, είδη υψηλής ποιότητας και φήμης και ότι στην σχετική αγορά των επώνυμων ειδών πολυτελείας του κλάδου ένδυσης, στην οποία κινούνται, δραστηριοποιούνται πολλές ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, διαθέτοντας διάφορους τύπους όμοιων υψηλής ποιότητας επώνυμων προϊόντων του ίδιου κλάδου, η Επιτροπή άγεται στην κρίση, ότι οι επιβαλλόμενοι πιο πάνω όροι τόσο για τη διανομή των προϊόντων του υπό κρίση συστήματος, όσο και για την είσοδο σ' αυτό μεταπωλητών, είναι αντικειμενικοί και επιβάλλονται στο αναγκαίο σύμφωνα με τις περιστάσεις μέτρο για τη λειτουργία του συστήματος αυτού, δηλ. την ανταπόκρισή του στις ανάγκες των διακινούμενων με αυτό προϊόντων, προς εξασφάλιση του κύρους και της φήμης τους, στον ορθολογικότερο προγραμματισμό της παραγωγής και της βελτίωσης της προώθησής τους στην αγορά και κατά συνέπεια, δεν έρχονται σε αντίθεση με τις παραπάνω απαγορευτικές διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 703/1977 αφού, όπως εκτιμάται σύμφωνα με τις εκτεθείσες στην παράγραφο III παραδοχές, δεν έχουν ως αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά.

Επειδή κατ' ακολουθίαν νόμιμος συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 11 παρ. 1 του ειρημένου νόμου, έτσι ώστε κατ' αποδοχή των υπό κρίση αιτήσεων της εταιρείας "ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε.", η επιτροπή να πιστοποιήσει με απόφασή της, ότι οι γνωστοποιηθείσες συμβάσεις δεν αντίκεινται στο άρθρο 1 παρ. 1 του ίδιου νόμου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται τις με αριθ. πρωτ. Α1/658/17-7-1990 και Α1/570/25-5-1994 δύο αιτήσεις της εταιρείας "ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε.". Πιστοποιεί ότι δεν υφίσταται παράβαση των διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 703/1977 όπως τροποποιηθείς ισχύει, με τις ακόλουθες συμβάσεις, που γνωστοποιήθηκαν με τις εν λόγω αιτήσεις:

α) Την από 1/6/1990 Σύμβαση αποκλειστικής διανομής μεταξύ της ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. και της γαλλικής εταιρείας "LCL".

β) Την από 18-8-1990 σύμβαση "Corner-Lacoste" μετα-

ξύ της ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. και της εταιρείας "ΑΝΝΑ ΨΙΛΟΠΟΥΛΟΥ Ο.Ε." στα Χανιά.

γ) Την από 1/5/1991 σύμβαση "Boutique Lacoste I" μεταξύ της εταιρείας "LCL", της εταιρείας "ΑΦΟΙ ΔΙΑΚΟΣΑΒΒΑ & ΣΙΑ Ο.Ε." και εκ τρίτου της εταιρείας "ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε.".

δ) Την από 9/10/1991 σύμβαση "Boutique Lacoste II" μεταξύ της εταιρείας ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. και της εταιρείας "ΑΦΟΙ ΔΙΑΚΟΣΑΒΒΑ Ο.Ε." με το συνημμένο σ' αυτήν παράρτημα "Γενικοί όροι Πωλήσεων".

ε) Την από 10/5/1992 σύμβαση "Corner-Lacoste" μεταξύ της εταιρείας ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. και της εταιρείας "ΑΔΕΛΦΙΑ Ν. ΚΑΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Ο.Ε." με το συνημμένο παράρτημα "Γενικοί Όροι Πωλήσεων".

στ) Την από 19/11/1993 σύμβαση "Εγκεκριμένου Καταστηματάρχη Lacoste" μεταξύ της εταιρείας ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. και της Αθηνάς Καλλινίκου, με το συνημμένο σ' αυτήν Παράρτημα "Γενικοί Όροι Πωλήσεων".

Η απόφαση εκδόθηκε την 16η Δεκεμβρίου 1996.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Προεδρεύων και Εισηγητής
Βλάσιος Ασημακόπουλος

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 47/96 (2)

Καταγγελία του εμπορορραπτικού οίκου ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ ΤΟΠΟΛΙΑΝΑΚΗΣ κατά της εταιρείας ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. για αδικαιολόγητη διακοπή συνεργασίας.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ - ΤΜΗΜΑ Β'

Με τετραμελή σύνθεση, σύμφωνα με την υπ'αρίθμ. 1/1995 απόφασή της, την 1η Φεβρουαρίου 1996, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10 π.μ. στην 611 αίθουσα του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) με την εξής σύνθεση:

Προεδρεύων: Βλάσιος Ασημακόπουλος (εισηγητής)
Μέλη: Χαρίλαος Χάρακας (εισηγητής),
Ιωάννης Κατσουλάκος,
Μελίνα Μουζουράκη.
Γραμματέας: Αλεξάνδρα Μαρία Ταραμπίκου.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν η καταγγελία του εμπορορραπτικού οίκου ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ ΤΟΠΟΛΙΑΝΑΚΗΣ κατά της εταιρείας ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. για αδικαιολόγητη διακοπή συνεργασίας.

Στη συνεδρίαση παρέστη (α) ο επιχειρηματίας Φρειδερίκος Γ. Τοπολιανάκης, κάτοικος Χανίων, οδός Δημοκρατίας, αρ. 13 και (β) η εταιρεία ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ ΑΕ, δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου και μέλους του Διοικητικού της Συμβουλίου, Ξενοφώντος Ι. Παπαρρηγόπουλου, ο οποίος ζήτησε και έλαβε το λόγο από τον Προεδρεύοντα του Τμήματος προκειμένου να ζητήσει την αναβολή της συζήτησης της υπόθεσης καθώς δεν είχε προλάβει να δει το σχετικό φάκελλο της Γραμματείας και δεν ήταν πλήρως προετοιμασμένος να εκπροσωπήσει την εταιρεία του. Επί της αιτήσεως αυτής η Επιτροπή, συσκέφθηκε επί της έδρας και αποφάσισε την απόρριψή της, κρίνοντας τον προβαλλόμενο λόγο αναβολής ως μη σπουδαίο.

Κατόπιν τούτου το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, Σ. Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε συνοπτικά την εισήγηση της Γραμματείας και πρότεινε (α) να συνεξετασθεί από την Επιτροπή η καταγγελία του Φρειδερίκου Τοπολιανάκη με την αίτηση της ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. για χορήγηση εξαίρεσης σύμφωνα με το άρ. 1, παρ.3 του ν.703/77, όπως ισχύει, (β) να τροποποιηθούν οι όροι των υποβληθεισών από την εταιρεία ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. συμβάσεων, οι οποίοι είναι περιοριστικοί του ανταγωνισμού και να επαναγνωστοποιηθούν οι εν λόγω συμβάσεις στην Επιτροπή, και (γ) να κληθούν όλοι οι μεταπωλητές της εταιρείας ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. για υπογραφή νέων συμβάσεων συμπεριλαμβανομένου και του καταγγέλοντα, με την προϋπόθεση ότι αυτός αποδέχεται τους όρους του εφαρμοζόμενου από την ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. συστήματος επιλεκτικής διανομής.

Στη συνέχεια έλαβαν το λόγο ο καταγγέλλων και η καθής, ανέπτυξαν τις απόψεις τους και έδωσαν τις πληροφορίες και τις διευκρινίσεις που ζήτησαν ο Προεδρεύων και τα μέλη της Επιτροπής που έλαβαν το λόγο, αναφερόμενοι στα υπομνήματα που θα καταθέσουν. Κατόπιν ο Προεδρεύων της Επιτροπής έδωσε προθεσμία, μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 1996, στα ενδιαφερόμενα μέρη να προσκομίσουν τα υπομνήματά τους.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη, με τετραμελή σύνθεση (Τμήμα Β'), σύμφωνα με τις υπ'αρίθμ. 1/1995 και 28/96 αποφάσεις της, την 18η Μαρτίου 1996, η οποία συνεχίσθηκε την 5η Απριλίου 1996, την 29 Μαΐου 1996 και την 26 Νοεμβρίου 1996, στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου), κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, τα ενδιαφερόμενα μέρη, κατά τη συζήτηση της υποθέσεως την 1 Φεβρουαρίου 1996, καθώς επίσης και τα υπομνήματα τα οποία αυτά υπέβαλλαν,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Ο Φρειδερίκος Τοπολιανάκης, την 4-7-1992 υπέβαλε στην τότε Δ/νση Αγοράς- Ανταγωνισμού του Υπουργείου Εμπορίου, την με αριθ. Πρωτ. 692/4-7-1991 αναφορά, με την οποία εκθέτοντας ότι είχε με την εταιρεία "ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε." εμπορική συνεργασία επί 22 χρόνια χωρίς κανένα οικονομικό ή άλλο πρόβλημα, καταγγέλλει ότι η συνεργασία αυτή διακόπηκε αδικαιολόγητα από μέρους της εν λόγω εταιρείας με άρνηση εκτέλεσης των προς αυτή παραγγελιών της.

Η πιο πάνω αναφορά, όπως συμπληρώθηκε προφορικά κατά την ακροαματική διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής και με το υποβληθέν υπόμνημα από τον καταγγέλλοντα συνιστά, κατ' εκτίμηση του περιεχομένου της, σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 1 του ν. 703/1977, όπως ισχύει, καταγγελία, για παράβαση των διατάξεων των άρθρων 1 παρ. 1 και 2 του ίδιου νόμου. Συνεπώς είναι νόμιμη, εισαγόμενη δε παραδεκτώς στο Β' Τμήμα της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 3 της με αριθ. 1/30-8-1995 απόφασής της (ΦΕΚ Β' 804), που εκδόθηκε με βάση το άρθρο 8 παρ. 11 του πιο πάνω νόμου, πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω ως προς την ουσία της.

II. Ο ν. 703/1977 (ΦΕΚ Α' 278) "Περί ελέγχου μονοπωλίων και ολιγοπωλίων και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού" όπως ισχύει, αναφορικά με την εσωτερική αγορά, ορίζει: Στο άρθρο 1 παρ. 1 ότι "Απαγορεύονται πάσαι αι συμφωνίαι μεταξύ επιχειρήσεων, πάσαι αι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και οιασδήποτε μορφής εναρμονισμένη πρακτική επιχειρήσεων, αι οποίαι έχουν ως αντικείμενον ή αποτέλεσμα την παρακώλυσιν, τον περιορισμόν ή την νόθευσιν του ανταγωνισμού, ιδία δε αι συνιστάμεναι εις : α).....β).......γ)....δ) την κατά τρόπον δυσχεραίνοντα την λειτουργίαν του ανταγωνισμού εφαρμογήν

εν των εμπόριω ανίσων όρων δι' ισοδυνάμους παροχάς, ιδία δε αδικαιολόγητον άρνησιν πωλήσεως, αγοράς ή άλλης συναλλαγής, ε)....".

Στο άρθρο 2 ότι : "Απαγορεύεται η υπό μίας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων καταχρηστική εκμετάλλευσις της δεσποζούσης θέσεως αυτών επί του συνόλου ή μέρους της αγοράς της χώρας. Η καταχρηστική αύτη εκμετάλλευσις δύναται να συνιστάται ιδία: α)..... β).....γ) εις την εφαρμογήν ανίσων όρων δι' ισοδυνάμους παροχάς, ιδία εις την αδικαιολόγητον άρνησιν πωλήσεων, αγορών ή άλλων συναλλαγών, κατά τρόπον ώστε επιχειρήσεις τινές να τίθενται εις μειονεκτικήν εν τω ανταγωνισμώ θέσιν, δ)...".

Στο άρθρο 2α οι διατάξεις του οποίου ίσχυαν κατά τον χρόνο υποβολής της καταγγελίας ως παράγραφος 2 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου, χωρίς ουσιαστική διαφοροποίηση, ότι: "Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση, από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς αυτές μια επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη ή προμηθευτή τους, ακόμη και ως προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών, και δεν διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση. Η καταχρηστική αυτή εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης δύναται να συνίσταται ιδία στην επιβολή αυθαίρετων όρων συναλλαγής στην εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης, ή στην αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων".

Από τις παραπάνω διατάξεις και σε σχέση με το ζήτημα, αν η άρνηση πώλησης είναι ή όχι απαγορευτέα στα πλαίσια εφαρμογής αυτών, προκύπτουν τα ακόλουθα ως προς τις προϋποθέσεις που απαιτείται εκτός των άλλων να συντρέχουν, για την υπαγωγή αυτής σε κάθε μία από τις εν λόγω διατάξεις κατά περίπτωση : α)Στην απαγόρευση του άρθρου 1 παρ. 1, η άρνηση πώλησης θα πρέπει ν' αποτελεί περιεχόμενο κάποιας μορφής συμπράξεων ομοειδών επιχειρήσεων, με συμφωνία, απόφαση ή εναρμονισμένη πρακτική, που να έχει ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα, την παρακώλυση, τον περιορισμό ή την νόθευση του ανταγωνισμού, β) Στην απαγόρευση του άρθρου 2, η αρνούμενη την πώληση επιχείρηση, θα πρέπει : αα') να κατέχει δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της σχετικής αγοράς της χώρας, με την έννοια, ότι έχει ένα σημαντικό ποσοστό σ' αυτήν, που της επιτρέπει να αναπτύσσει ανεξάρτητη συμπεριφορά, χωρίς να λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη της τους ανταγωνιστές και τους πελάτες της και που της παρέχει έτσι την πραγματική δυνατότητα, να εμποδίζει μονομερώς τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, με την επιβολή όρων που κατ' ανάγκη δεν αντιστοιχούν σ' αυτούς, που θα επικρατούσαν στη σχετική αγορά σε συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού, ββ') να προβαίνει σε καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης της, στο σύνολο ή μέρος της αγοράς της χώρας, δηλαδή να κάνει χρήση των πιο πάνω δυνατοτήτων, που της παρέχει η εν λόγω θέση, με τη χρησιμοποίηση μέσων ή πρακτικών, που αποκλίνουν από αυτές του ομαλού ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται στη σχετική αγορά, μεταβάλλοντας έτσι με την εν λόγω δραστηριότητά της, τους κανόνες ομαλής λειτουργίας της, με τελικό αποτέλεσμα ή να θέτει εκποδών, ή να περιορίζει σημαντικά την ικανότητα των επιχειρήσεων αυτών ν' αντεπεξέλθουν στους κανόνες του ειρημένου ανταγωνισμού, και γ)Για την υπαγωγή στην απαγόρευση του άρθρου 2α με την έννοια της αιφνίδιας και αδικαιολόγητης διακοπής μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων, θα πρέπει : αα) να υπάρχει σχέση οικονομικής εξάρτησης μιας επιχείρησης από άλλη ή άλλες επιχειρήσεις, από τις οποίες προμηθεύεται ή τις οποίες προμηθεύει ακόμη και με ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών, ββ) η επιχείρηση αυτή να μη διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση, με την έννοια, ότι δεν προσφέρονται καθόλου τέτοιες λύσεις, ή οι προσφερόμενες συνδέονται με σοβαρά μειονεκτήματα, δηλαδή δεν μπορεί να προμηθεύεται τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες από άλλη πηγή ή να προμηθεύει τα προϊόντα της σε άλλες επιχειρήσεις, ή αν μπορεί, όχι με τους ίδιους, αλλά με δυσμενέστερους όρους, που θα έχουν ως αποτέλεσμα την περιέλευση της εξαρτώμενης επιχείρησης σε δυσμενή έναντι των ανταγωνιστών της θέση, αφού μειώνεται έτσι σημαντικά η ικανότητά της ν' αντεπεξέλθει στον ελεύθερο ανταγωνισμό, πράγμα το οποίο μπορεί να την οδηγήσει ακόμη και σε αδυναμία να συνεχίσει τη λειτουργία της, και γγ) η επιχείρηση, από την οποία εξαρτώνται οι άλλες να προβαίνει σε καταχρηστική εκμετάλλευση της εν λόγω εξάρτησης, δηλαδή να εκμεταλλεύεται την ισχύ, που της δίνει η αδυναμία της εξαρτώμενης ή των εξαρτώμενων επιχειρήσεων, να διαθέτουν άλλη ισοδύναμη εναλλακτική λύση, σύμφωνα με τα πιο πάνω, με μέσα και πρακτικές, που έχουν ως τελικό αποτέλεσμα να βλάψουν την ανταγωνιστικότητα των τελευταίων, όπως εκτίθεται στην προηγούμενη με στοιχεία ββ' υποπερίπτωση.

ΙΙΙ. Απ' όλα τα στοιχεία που υπάρχουν στον σχετικό φάκελο της υπόθεσης, τα οποία συγκεντρώθηκαν από τη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού και από όσα προσκομίσθηκαν από τον καταγγέλλοντα Φρειδ. Τοπολιανάκη και την καταγγελλόμενη εταιρεία, την έρευνα που διενήργησε η Δ/νση Εμπορίου της Νομαρχίας Χανίων, το πόρισμα της οποίας βρίσκεται στο σχετικό φάκελο, καθώς και από την ακροαματική διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής, αποδείχθηκαν τα ακόλουθα:

Ο καταγγέλλων διατηρεί από το έτος 1972 περίπου κατάστημα, με την ονομασία "ΕΜΠΟΡΟΡΑΠΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ", στην πόλη των Χανίων και στο κεντρικότερο σημείο του πλέον εμπορικού δρόμου αυτής, την οδό Δημοκρατίας (αρθ. 13)στο οποίο διαθέτει προς πώληση επώνυμα είδη ενδύσεως, όπως POINTER, ELLESSE, MAX, FILA, TAKONI και DUR.

Η καταγγελλόμενη εταιρεία "ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε.", αντιπροσωπεύει από πολλών ετών στην Ελλάδα τη γαλλική εταιρεία "LA CHEMISE LACOSTE S.A." (L.C.L) και διαθέτει με τα σήματα "LACOSTE" κατ' αποκλειστικότητα τα προϊόντα αυτής στην εγχώρια αγορά, τα οποία κυρίως είναι είδη ένδυσης πολυτελείας για άνδρες, γυναίκες και παιδιά. Η όλη αντιπροσώπευση και διάθεση, προβλέπεται από τη μεταξύ τους σύμβαση αποκλειστικής διανομής, η οποία περιέχει σύστημα επιλεκτικής διανομής, με συμβάσεις, που συνάπτει ο διανομέας με τους επιμέρους λιανοπωλητές των τύπων : "Boutique" - "Corner" και "Εγκεκριμένου Καταστηματάρχη" και σύμφωνα με το οποίο η επιλογή αυτών γίνεται με βάση αντικειμενικά κριτήρια ποιοτικά και τεχνικά, κοινά και ενιαία για όλους.

Η παραπάνω εταιρεία διατηρούσε από το έτος 1972 άτυπη εμπορική συνεργασία μη αποκλειστική με τον καταγγέλλοντα, η οποία ανανεωνόταν κάθε χρόνο ελεύθερα, εφόσον ο τελευταίος εκδήλωνε σχετική επιθυμία, δίνοντας παραγγελίες για εμπορεύματα στην πρώτη.

Η εταιρεία αυτή, από το Φεβρουάριο του έτους 1988, ενόψει του αυξανόμενου ανταγωνισμού στη σχετική αγορά επώνυμων υψηλής ποιότητας ειδών ενδύσεως, με την

εμφάνιση όλο και περισσότερων καταστημάτων πώλησης τέτοιων προϊόντων (BOUTIQUE κ.λ.π), ακόμη και σε επαρχιακές πόλεις, και της επικείμενης ανανέωσης του όλου συστήματος αποκλειστικής διάθεσης και επιλεκτικής διανομής των προϊόντων LACOSTE, με την υπογραφή νέας σύμβασης με τη γαλλική εταιρεία L.C.L., επεδίωξε την περαιτέρω βελτίωση του ειρημένου συστήματος με την αναβάθμιση των σημείων πώλησης των προϊόντων, που διένειμε, μέσω της ένταξής τους σ' αυτό, με μία από τις υφιστάμενες συμβατικές μορφές διανομής (BOUTIQUE, CORNER κ.λ.π)

Στα πλαίσια των πιο πάνω επιδιώξεών της η ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. πρότεινε στον καταγγέλλοντα, επανειλημμένα κατά το χρονικό διάστημα από το Φεβρουάριο του 1988 μέχρι και τον Φεβρουάριο του 1990, μέσω των πωλητών της (Μ. Ζαχαρίου, Κ. Καλαϊτζίδης, Π. Εσμέρογλου), που επισκέφθηκαν το ίδιο διάστημα άρκετές φορές το κατάστημά του στα Χανιά για δειγματισμό, αφενός να προβεί σε γενική ανακαίνιση του καταστήματος, το οποίο, κατά τις διαπιστώσεις τους, είχε μορφή επαρχιώτικου εμπορορafείου, με φθίνοντα αριθμό πωλήσεων σε σύγκριση με το κατάστημα CORNER του Ηρακλείου, έτσι ώστε αποκτώντας σύγχρονη εμφάνιση (σύγχρονες προσθήκες, επίπλωση, ράφια, οργάνωση κ.λ.π), να βρίσκεται σε ποιοτική αντιστοιχία με τα επώνυμα υψηλής ποιότητας και φήμης προϊόντα, που διέθετε, πράγμα το οποίο θα συνέβαλλε στην αύξηση των πωλήσεών του και αφετέρου να ενταχθεί στο διαληφθέν σύστημα επιλεκτικής διανομής, με τη δημιουργία εντός του καταστήματός του ενός χώρου (τύπου CORNER), για την αποκλειστική παρουσίαση και διάθεση σ' αυτόν των προϊόντων LACOSTE, υπογράφοντας και το σχετικό σχέδιο σύμβασης, που τον προέβλεπε.

Ο καταγγέλλων αντιμετώπισε κατ' αρχήν με επιφύλαξη τις παραπάνω προτάσεις και με προφανή σκοπό την συνέχιση της υφιστάμενης άτυπης εμπορικής συνεργασίας αντιδρούσε κατ' επανάληψη παρελκυστικά σ' αυτές, δίνοντας ρητές υποσχέσεις για ανακαίνιση του καταστήματος και ζητώντας κάθε φορά πίστωση χρόνου για να μελετήσει το σύστημα CORNER, παρά το γεγονός, ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία σαφώς διεμήνυε, ότι μη αποδοχή των προτάσεων θα είχε ως συνέπεια την διακοπή της συνεργασίας τους και την εξεύρεση άλλου καταστήματος για πώληση των προϊόντων LACOSTE στα Χανιά. Στα πλαίσια της τακτικής του αυτής, ο Φρειδ. Τοπολιανάκης, προέβη το θέρος του 1988 χωρίς προηγούμενη ενημέρωση και συναίνεση της ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε., σε διαφημίσεις του σήματος LACOSTE, όχι αντάξιες της ποιότητας των προϊόντων που αυτό καλύπτει, όπως η κυκλοφορία αναπτήρων επί των οποίων είχε τυπώσει τον κροκόδειλο, κ.λ.π και την άνοιξη του 1989 σε ανακαίνιση του καταστήματός του, χωρίς όμως ουσιαστική βελτίωση της εμφάνισης και της οργάνωσής του (βιτρίνες παραφορτωμένες, εμπορεύματα διαφόρων σημάτων ανακατεμένα στις προσθήκες και στα ίδια ράφια, κ.λ.π)

Μετά από αυτά και ενόψει του γεγονότος, ότι κατά το ίδιο πιο πάνω χρονικό διάστημα εμφανίστηκαν και στην πόλη των Χανίων αρκετές BOUTIQUE υψηλού επιπέδου με επώνυμα ανταγωνιστικά των ειδών LACOSTE προϊόντα (BENETTON κ.λ.π)και της συνεχιζόμενης άρνησης του καταγγέλλοντα να αποδεχθεί τη δημιουργία CORNER LACOSTE στο κατάστημά του (τελευταία σχετική πρόταση του έγινε τον Φεβρουάριο του 1990, με σαφή δήλωση ότι αν δεν αποδεχθεί, θα διακοπεί η μεταξύ τους συνεργασία), η εταιρεία ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. δήλωσε σ' αυτόν τον Ιούνιο του 1990, ότι διακόπτει οριστικά την μεταξύ τους συνεργασία με τη λήξη της χειμερινής περιόδου 1990-1991 και ότι θα εκτελέσει την παραγγελία για την περίοδο αυτή, πράγμα το οποίο και έκαμε.

Την 20 Ιουνίου του ίδιου έτους, η πιο πάνω εταιρεία ανανέωσε τη συνεργασία της με τη γαλλική εταιρεία L.C.L., υπογράφοντας σχετική σύμβαση αποκλειστικής διανομής, η οποία περιείχε σύστημα επιλεκτικής διανομής των προϊόντων LACOSTE, με σχέδια επιμέρους συμβάσεων των τύπων "BOYTIQUE"- "CORNER" και "Εγκεκριμένου Καταστηματάρχη", την οποία την 17-7-1990 γνωστοποίησε στην αρμόδια τότε Δ/νση Αγοράς - Ανταγωνισμού του Υπουργείου Εμπορίου, ζητώντας αρνητική πιστοποίηση, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 703/1977, διαφορετικά την εξαίρεσή της, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του ίδιου νόμου.

Στη συνέχεια η ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. εφαρμόζοντας το πιο πάνω σύστημα διανομής των προϊόντων LACOSTE, συνήψε κατά διαστήματα συμβάσεις των προβλεπόμενων τύπων με επιμέρους μεταπωλητές, τις οποίες και γνωστοποίησε στην ίδια παραπάνω υπηρεσία την 27-5-1994 με το ίδιο αίτημα. μεταξύ των συμβάσεων αυτών, ήταν και η από 18-8-1990 σύμβαση με την εταιρεία "ΑΝΝΑ ΨΙΛΟΠΟΥΛΟΥ Ο.Ε.", για τη λειτουργία καταστήματος τύπου "CORNER-LACOSTE" στην οδό Αρχοντάκη 37 στα Χανιά.

Όλες οι παραπάνω συμβάσεις εξετάσθηκαν από την Επιτροπή Ανταγωνισμού (Τμήμα Β'), η οποία με την αριθ. 45/1996 απόφασή της, αφού έκρινε, ότι οι όροι αυτών, για την είσοδο μεταπωλητών στο σύστημα που εισάγουν, εκτιμώμενοι σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα προϊόντα τα οποία αφορούν, είναι είδη υψηλής ποιότητας και φήμης και ότι στην σχετική αγορά των επώνυμων ειδών πολυτελείας του κλάδου ένδυσης, στην οποία κινούνται, δραστηριοποιούνται πολλές ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, διαθέτοντας διαφόρους τύπους όμοιων υψηλής ποιότητας επώνυμων προϊόντων, είναι αντικειμενικοί και επιβάλλονται στο αναγκαίο σύμφωνα με τις περιστάσεις μέτρο, για τη λειτουργία του συστήματος αυτού, δηλ. την ανταπόκρισή του στις ανάγκες των διακινούμενων με αυτό προϊόντων, προς εξασφάλιση του κύρους και της φήμης τους, στον ορθολογικότερο προγραμματισμό της παραγωγής και της βελτίωσης της προώθησής τους στην αγορά, αποφάνθηκε ότι δεν έχουν ως αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά και συνεπώς, ότι δεν έρχονται σε αντίθεση με τις απαγορευτικές διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 703/1977.

Περαιτέρω από τα ίδια πιο πάνω στοιχεία του φακέλου προκύπτει: α) Ότι η διακοπή της εμπορικής συνεργασίας της εταιρείας ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. με τον καταγγέλλοντα, δεν αποτελούσε περιεχόμενο κάποιας συμφωνίας ή απόφασης ή εναρμονισμένης πρακτικής της εταιρείας αυτής με άλλες ανταγωνίστριες επιχειρήσεις του ίδιου κλάδου, με αποτέλεσμα διατάραξη των κανόνων λειτουργίας της σχετικής αγοράς, β) Ότι η καταγγελλόμενη επιχείρηση δεν κατείχε ούτε κατέχει κάποιο σημαντικό ποσοστό στη σχετική αγορά των επώνυμων υψηλής ποιότητας και φήμης ειδών ένδυσης, και ότι δεν έχει την πραγματική δυνατότητα μονομερούς διατάραξης των όρων αυτής, ενόψει και του γεγονότος, ότι, όπως εδέχθη ήδη η Επιτροπή με

την διαληφθείσα απόφασή της, στην ίδια αγορά δραστηριοποιούνται πολλές ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, που διαθέτουν διάφορους τύπους όμοιων επώνυμων προϊόντων του κλάδου ένδυσης, και γ) Ότι δεν υφίσταται οικονομική εξάρτηση της επιχείρησης του καταγγέλλοντα από την εταιρεία ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε., η καταχρηστική εκμετάλλευση της οποίας με αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή των μακροχρόνιων εμπορικών τους σχέσεων, θα την στερούσε από εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού, αφού ο καταγγέλων, όπως αποδείχθηκε, πωλούσε και πωλεί στο κατάστημά του και άλλα επώνυμα υψηλής ποιότητας και φήμης είδη ένδυσης άλλων ανταγωνιστριών εταιρειών.

Από όλα τα παραπάνω αποδειχθέντα πραγματικά περιστατικά συνάγεται το συμπέρασμα, ότι ο ίδιος ο καταγγέλλων, προκάλεσε με την εκτεθείσα συμπεριφορά του την διακοπή της συνεργασίας του με την καταγγελλόμενη εταιρεία, αφού αρνήθηκε αδικαιολογήτως να εισέλθει στο διαληφθέν σύστημα επιλεκτικής διανομής, παρά την νομιμότητα των όρων του και τις γενόμενες προς αυτόν επανειλημμένως σχετικές προτάσεις από την εταιρεία ΣΠΟΡΤΣΜΑΝ Α.Ε. και περαιτέρω ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή κάποιας από τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1,2 και 2α του ν. 703/1977, όπως έχουν ερμηνευτεί.

Κατά συνέπεια οι ισχυρισμοί του Φρ. Τοπολιανάκη, που περιέχονται στην υπό κρίση καταγγελία και το υποβληθέν υπόμνημά του και με τους οποίους υποστηρίζει τα αντίθετα, θα πρέπει ν' απορριφθούν ως αβάσιμοι.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την με αριθ. πρωτ. 692/4.7.1991 καταγγελία του Φρειδερίκου Τοπολιανάκη.

Η απόφαση εκδόθηκε την 19η Δεκεμβρίου 1996.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Προεδρεύων και Εισηγητής
Βλάσιος Ασημακόπουλος

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 48 / 1997 (3)

Αίτηση της εταιρείας HENKEL KGaA για τη χορήγηση άδειας παρέκκλισης, βάσει του άρθρου 4ε παρ. 3 ν.703/77, όπως ισχύει, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η συγκέντρωση των επιχειρήσεων HENKEL KGaA και LOCTITE CORPORATION.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε και συνεδρίασε την 19η Δεκεμβρίου 1996, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11.30 π.μ., στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (τέως Εμπορίου), με την εξής σύνθεση :

Πρόεδρος: Ευάγγελος Περάκης (εισηγητής), αναπληρωτής, κωλυομένου του Κων/νου Λασσαδού.

Μέλη: Νικόλαος Σακελλαρόπουλος, Βλάσιος Ασημακόπουλος, Χαρίλαος Χάρακας, Ανδρέας Κίτσος, αναπληρωτής, κωλυομένου του τακτικού Κων/νου Ηλιόπουλου, Μελίνα Μουζουράκη, Δημήτριος Τζουγανάτος.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν η αίτηση της εταιρείας HENKEL KGaA για τη χορήγηση άδειας παρέκκλισης, βάσει του άρθρου 4ε παρ. 3 ν.703/77, όπως ισχύει, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η συγκέντρωση των επιχειρήσεων HENKEL KGaA και LOCTITE CORPORATION, πριν τη λήψη οριστικής απόφασης της Επιτροπής.

Τα λοιπά τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη δεν παρευρέθησαν λόγω κωλύματος.

Στη συνεδρίαση παρέστη η εταιρεία HENKEL KGaA, δια της πληρεξουσίας δικηγόρου, Χαρίκλειας Καλονάρου.

Στην αρχή της συνεδριάσεως το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, κ. Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας και πρότεινε τη μη χορήγηση της αιτούμενης άδειας παρέκκλισης του άρθρου 4ε, παρ. 3 του ν.703/77.

Στην συνέχεια έλαβε το λόγο η πληρεξουσία δικηγόρος, η οποία ανέπτυξε τις θέσεις της αιτούσης, παρήσχε πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που της υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε από την Επιτροπή να χορηγήσει την αιτούμενη άδεια παρέκκλισης. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία, μέχρι τις 23.12.1996 στην αιτούσα να προσκομίσει υπόμνημα.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε Διάσκεψη την 24η Δεκεμβρίου 1996, την οποία συνέχισε στις 27 και στις 30 Δεκεμβρίου 1996, στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου), κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την Εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικώς, η αιτούσα κατά τη συζήτηση της υποθέσεως την 19η Δεκεμβρίου 1996 και το υπόμνημα το οποίο αυτή προσκόμισε,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Ι. Στις 3.12.1996 γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 1 του ν. 703/1977, όπως ισχύει, η δημόσια προσφορά της εταιρίας HENKEL KgaA (Γερμανίας) ("HENKEL"), που πραγματοποιήθηκε στις 6.11.1996, προς τους κατέχοντες μετοχές της ανώνυμης εταιρίας LOCTITE CORPORATION ("LOCTITE") που εδρεύει στην πολιτεία Delaware των ΗΠΑ. Η μεταβίβαση της κυριότητας των μετοχών πιθανολογείται ότι θα ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι την 6.1.1997 και θα εξασφαλίζει στη HENKEL τον έλεγχο της LOCTITE.

Παράλληλα με την παραπάνω γνωστοποίηση η εταιρία HENKEL υπέβαλε αίτηση παρέκκλισης σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 1 και 2 του ν. 703/1977, ζητώντας να επιτραπεί από την Επιτροπή Ανταγωνισμού η πραγματοποίηση της παραπάνω συγκέντρωσης και πριν από την περί αυτής κρίση της Επιτροπής. Συναφώς η αιτούσα εκθέτει τόσο με την αίτησή της, όσο και με το υποβληθέν υπόμνημά της ότι αν δεν επιτραπεί η παρέκκλιση αυτή θα προκληθεί σοβαρή ζημία εις βάρος της και εις βάρος τρίτων.

ΙΙ. Όπως προκύπτει από τη σχετική (γραπτή και προφορική, κατά τη συζήτηση) εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αφενός μεν η απόκτηση από την HENKEL του ελέγχου της LOCTITE φαίνεται να εμπίπτει στα κριτήρια για την προηγούμενη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 4β ν. 703/1977, αφετέρου δε η έρευνα για την αξιολόγηση της συγκέντρωσης εκ μέρους της Γραμματείας δεν είναι εφικτό

να περατωθεί μέχρι την 6.1.1997, ημέρα απόκτησης των μετοχών της LOCTITE εκ μέρους της HENKEL. Συνεπώς το υποβαλλόμενο με την εξεταζόμενη αίτηση αίτημα παρέκκλισης πρέπει να εξετασθεί από την Επιτροπή.

ΙΙΙ. (α) Όπως προκύπτει από το άρθρο 4ε παρ. 1 ν. 703/1977, η γνωστοποιούμενη κατά τα άρθρα 4β επ. συγκέντρωση απαγορεύεται να πραγματοποιηθεί, μέχρις ότου εκδοθεί σχετική απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ή των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορίου, εκδιδόμενη κατά τις παρ. 2 έως 7 του άρθρου 4δ. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 4ε παρ. 2, η απαγόρευση αυτή δεν παρακωλύει την πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς αγοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση, στα πλαίσια χρηματιστηριακών συναλλαγών, συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο μιας επιχείρησης, εφόσον οι πράξεις αυτές έχουν γνωστοποιηθεί στην αρμόδια για τον ανταγωνισμό υπηρεσία μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 4β παρ. 1 (ήτοι εντός 10 εργάσιμων ημερών από τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής) και υπό τον όρο ότι ο αποκτών δεν ασκεί τα δικαιώματα ψήφου που συνδέονται με τους συγκεκριμένους τίτλους ή τα ασκεί μόνο για να διατηρήσει την πλήρη αξία της επένδυσής του και βάσει ειδικής άδειας, η οποία παρέχεται από την Επιτροπή Ανταγωνισμού βάσει της παραγράφου 3 του άρθρου 4ε.

(β) Η διάταξη αυτή αποσκοπεί στο να καταστήσει δυνατή την απόκτηση συμμετοχών με βάση ένα ιδιαίτερο είδος χρηματιστηριακών συναλλαγών, που ως γνωστό απαιτεί ταχύτητα και ασφάλεια, και συγκεκριμένα τη δημόσια προσφορά απόκτησης ή ανταλλαγής μετοχών, της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Μάλιστα σε τέτοια περίπτωση η διεθνής χρηματιστηριακή νομοθεσία ρυθμίζει συνήθως τη σχετική διαδικασία, αποσκοπούσα στην προστασία κυρίως μεν του επενδυτικού κοινού, αλλά και της στοχευόμενης εταιρίας, τέλος δε και των μετόχων της αποκτώσας.

Προς τούτο προβλέπονται σύντομες προθεσμίες, αλλά και η ακριβόχρονη εκτέλεση των επιμέρους ενεργειών που απαιτούνται, ώστε ο προσφερόμενος να αγοράσει ή να ανταλλάξει μετοχές να προβεί στις αποκτήσεις κατά τους όρους της προσφοράς του, χωρίς να είναι δυνατή η ανατροπή της διαδικασίας για άλλους λόγους, που και προσχηματικά ακόμη θα μπορούσε να δημιουργήσει ο ίδιος ο προσφέρων. Για το λόγο αυτό η παρ. 2 του άρθρου 4ε επιτρέπει υπό τις προϋποθέσεις της (δηλ. την εμπρόθεσμη γνωστοποίηση και τη μη άσκηση του δικαιώματος ψήφου των αποκτωμένων μετοχών) την ολοκλήρωση της διαδικασίας προσφοράς και την απόκτηση των μετοχών χωρίς ειδική άδεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Τέτοια άδεια απαιτείται μόνο για την κατ' εξαίρεση άσκηση του δικαιώματος ψήφου που απορρέει από τους νεοαποκτηθέντες τίτλους προκειμένου να διατηρηθεί "η πλήρης αξία της επένδυσης".

(γ) Στην προκειμένη περίπτωση όμως η παρ. 2 του άρθρου 4ε δεν μπορεί να εφαρμοσθεί διότι δεν υπήρξε εμπρόθεσμη γνωστοποίηση, εφόσον η μεν προσφορά της HENKEL δημοσιεύθηκε την 6.11.1996, η δε γνωστοποίηση έγινε την 3.12.1996, ήτοι μετά παρέλευση χρόνου πλέον των 10 εργάσιμων ημερών.

IV. (α) Εξάλλου η παρ. 3 του αυτού άρθρου 4ε δίνει την δυνατότητα στην Επιτροπή Ανταγωνισμού να επιτρέπει την πραγματοποίηση κάποιας συγκέντρωσης, ύστερα από σχετική αίτηση, "προκειμένου να αποφευχθούν σοβαρές ζημίες σε βάρος μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η πράξη συγκέντρωσης ή σε βάρος τρίτου". Στην αυτή παράγραφο ορίζεται ότι "η άδεια παρέκκλισης μπορεί να ζητηθεί οποτεδήποτε είτε πριν από τη γνωστοποίηση είτε μετά τη συναλλαγή".

(β) Η παράγραφος αυτή εισάγει γενική δυνατότητα παρέκκλισης σε κάθε περίπτωση όπου η καθυστέρηση πραγματοποίησης κάποιας συγκέντρωσης μπορεί να επιφέρει σοβαρές ζημίες στις επιχειρήσεις ή σε τρίτους, σε αντίθεση όμως με την παράγραφο 2 εξαρτά την παρέκκλιση από αίτηση και άδεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η οποία εκτιμά και τον κίνδυνο της επέλευσης σοβαρών ζημίων, στοιχείο ομοίως μη απαιτούμενο κατά την παράγραφο 2. Τέλος όπως προκύπτει από την παρ. 3, η αίτηση μπορεί να υποβληθεί και η σχετική άδεια να δοθεί ανεξάρτητα από προηγούμενη γνωστοποίηση (και "πριν από τη γνωστοποίηση"), αλλά και "μετά τη συναλλαγή", άρα, κατά την άποψη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, και σε περίπτωση εκπρόθεσμης γνωστοποίησης. Δεν θα μπορούσε δε να αντιταχθεί ότι ο νόμος με τη διατύπωση "πριν από τη γνωστοποίηση" εννοεί μόνο "εμπρόθεσμη" γνωστοποίηση, διότι ο σκοπός αποτροπής του κινδύνου σοβαρών ζημίων δεν συμβιβάζεται με εμμονή στην αυστηρή τήρησή της (ούτως ή άλλως) σύντομης δεκαήμερης προθεσμίας, αν και βεβαίως επιφυλάσσεται στην Επιτροπή η δυνατότητα επιβολής σχετικών κυρώσεων για το εκπρόθεσμο. Άλλωστε, κατά το σαφές γράμμα της παρ. 3, δεν αποκλείεται η άδεια να δοθεί ακόμη και εντός της δεκαημέρου προθεσμίας γνωστοποίησης, περίπτωση δηλ. κατά την οποία η Επιτροπή δεν μπορεί καν να γνωρίζει αν θα επακολουθήσει εμπρόθεσμη γνωστοποίηση.

(γ) Καθίσταται προφανές συνεπώς ότι η διάταξη της παρ. 2 είναι ειδική σε σχέση με εκείνη της παρ.3, δεδομένου ότι η πρώτη μεν αναφέρεται σε ένα συγκεκριμένο είδος πράξεων συγκέντρωσης, δηλ. τη δημόσια προσφορά απόκτησης μετοχών, η οποία κατά το νόμο μπορεί να προχωρήσει ακώλυτα χωρίς άδεια και χωρίς το στοιχείο του κινδύνου ζημίας, αλλά υπό τις τασσόμενες στην παρ. 2 προϋποθέσεις, για τις οποίες έγινε λόγος, η δε παρ. 3 αποβλέπει γενικά σε πράξεις συγκέντρωσης, από την καθυστέρηση πραγματοποίησης των οποίων μπορεί να επέλθουν σοβαρές ζημίες. Η τελευταία περίπτωση αφορά κάθε πράξη συγκέντρωσης, κατά την άποψη δε της Επιτροπής, μπορεί να αφορά και δημόσιες προσφορές αγοράς ή ανταλλαγής μετοχών, όπως στην προκειμένη περίπτωση, έτσι ώστε σε περίπτωση εκπρόθεσμης γνωστοποίησης της προσφοράς αυτής, να μην είναι μεν δυνατή η εφαρμογή της παρ. 2, κατά τα προλεχθέντα, να μπορεί όμως η Επιτροπή να χορηγήσει αυτή άδεια παρέκκλισης, υπό τους όρους της παρ. 3. Πρέπει συναφώς να μνημονευθεί ότι η άδεια παρέκκλισης χορηγείται μεν μετά από αίτηση, στην τελευταία όμως δεν απαιτείται η ακριβής αναγραφή των διατάξεων βάσει των οποίων ζητείται η παρέκκλιση, εφόσον η Επιτροπή μπορεί η ίδια να εφαρμόσει την κατάλληλη διάταξη.

(δ) Συμπεραίνεται από τα παραπάνω ότι η αιτούμενη από την HENKEL παρέκκλιση από την απαγόρευση πραγματοποίησης της συγκέντρωσης μπορεί να χορηγηθεί υπό την προϋπόθεση διαπίστωσης του κινδύνου σοβαρής βλάβης.

V. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, με βάση όσα η αιτούσα προσάγει, διαπιστώνει εν προκειμένω ότι η καθυστέρηση

υλοποίησης της απόκτησης μετοχών της LOCTITE εκ μέρους της HENKEL, για το λόγο ότι η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν έδωσε άδεια παρέκκλισης, είναι πράγματι ικανή να επιφέρει σοβαρή ζημία στην HENKEL και σε τρίτους επενδυτές, ιδιαίτερα διότι:

(α) Η καθυστέρηση της απόκτησης των μετοχών την επιβαρύνει με σημαντικά χρηματοοικονομικά έξοδα, λόγω της υποχρέωσης καταβολής προμήθειας αδρανείας (αλλά και ποινής ματαίωσης του δανείου, αν τελικώς δεν εκταμιευθεί) προς την τράπεζα Dresdner Bank, από την οποία ζήτησε τη χρηματοδότηση της απόκτησης των μετοχών. Επίσης η αιτούσα ενδέχεται να απωλέσει μερίσματα (τα οποία η αιτούσα υπολογίζει σε 7,5 εκ. Δολλ. ΗΠΑ περίπου ανά μήνα), η είσπραξη των οποίων μάλιστα είχε συντελέσει στη διαμόρφωση της τιμής της μετοχής, την οποία έχει προσφέρει στο κοινό.

(β) Κυρίως δε η καθυστέρηση της απόκτησης των μετοχών ενδέχεται να οδηγήσει σε ματαίωση της χρηματιστηριακής διαδικασίας απόκτησης των μετοχών, ή πάντως σε διάψευση από την καθυστέρηση δημιουργηθείσων προσδοκιών των αγορών και των επενδυτών, πτώση της τιμής της μετοχής της LOCTITE (ενώ η HENKEL έχει δεσμευθεί για υψηλότερο τίμημα), κλονισμό της θέσης της LOCTITE στην αγορά, ίσως δε τελικά και της ίδιας της αιτούσας και άλλες αλυσσιδωτές χρηματιστηριακές αντιδράσεις. Επιπλέον η περίοδος αναμονής πριν από την εξαγορά έχει δημιουργήσει εκκρεμότητες στην οργανωτική δομή της LOCTITE, ιδίως δε το προσωπικό της και μάλιστα τα ανώτερα διοικητικά κλιμάκια, η μη ταχεία εκκαθάριση των οποίων παρατείνει την αδυναμία λήψης σοβαρών αποφάσεων με δυσμενείς οικονομικές συνέπειες για την εταιρία αυτή.

VI. Η Επιτροπή εξάλλου συνεκτιμά τα ακόλουθα:

(α) Πρώτον, ότι, κατά τα αναφερόμενα στη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης, την οποία υπέβαλε η αιτούσα, η πραγματοποίηση της τελευταίας δεν πρόκειται να μεταβάλει αισθητά τις συνθήκες ανταγωνισμού στην Ελλάδα, για το λόγο ότι το υφιστάμενο μερίδιο της HENKEL στην ελληνική αγορά είναι αμελητέο (1,5-3%). Μάλιστα η αιτούσα επικαλείται ότι στη συζητούμενη συγκέντρωση δεν έχουν προβληθεί αντιρρήσεις από τις αρχές ανταγωνισμού των ΗΠΑ, της Γερμανίας και της Ιρλανδίας (προσάγονται σχετικά επίσημα στοιχεία για τις δύο τελευταίες χώρες).

(β) Δεύτερον, συνεκτιμάται η δυσκολία τήρησης της δεκαήμερης προθεσμίας του άρθρου 4β παρ. 1, όταν οι συγκεντρούμενες επιχειρήσεις έχουν την έδρα τους εκτός Ελλάδος, και ότι αν η HENKEL είχε κατορθώσει να τηρήσει την προθεσμία αυτή (την οποία απώλεσε για λίγες ημέρες) θα μπορούσε να προχωρήσει στην πραγματοποίηση της εξαγοράς χωρίς την άδεια της Επιτροπής κατά την παρ. 2 του άρθρου 4ε.

Συνεπώς η Επιτροπή θεωρεί ότι, κατ' αποδοχή της αιτήσεως, θα πρέπει να χορηγηθεί στην αιτούσα άδεια παρέκκλισης.

VII. Εξάλλου κατά την παρ. 3 του ως άνω άρθρου 4ε η χορηγούμενη άδεια παρέκκλισης "μπορεί να συνοδεύεται από όρους και προϋποθέσεις που σκοπό έχουν να εξασφαλίζουν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού και να αποτρέψουν καταστάσεις που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν την εκτέλεση τυχόν απαγορευτικής οριστικής απόφασης". Στην προκειμένη περίπτωση η Επιτροπή έχει την άποψη ότι θα πρέπει να επιβληθεί ο αναγραφόμενος στην παρ. 2 όρος, που αναφέρεται ειδικά στις περιπτώσεις δημόσιας προσφοράς μετοχών, ότι δηλ. η HENKEL δεν θα μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματα ψήφου που συνδέονται με τους αποκτηθησόμενους τίτλους, με επιφύλαξη βεβαίως της δυνατότητάς της να ζητήσει από την Επιτροπή άδεια άσκησής των, προκειμένου να διατηρήσει την πλήρη αξία της επενδύσής της. Αφετέρου η Επιτροπή θεωρεί ότι μέχρι να λάβει σχετική απόφαση, σχετικά με τη γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, θα πρέπει να απαγορευθεί η άμεση ή έμμεση σύμπραξη στην Ελλάδα των δύο συγκεντρούμενων επιχειρήσεων (HENKEL και LOCTITE).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Η Επιτροπή, κατ' αποδοχή της συζητούμενης από 6.11.1996 αιτήσεως της HENKEL, επιτρέπει στην αιτούσα παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 4ε του ν. 703/1977.

2. Απαγορεύει, μέχρις ότου εκδοθεί απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού σχετικά με τη γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση: (α) Να ασκήσει η HENKEL τα δικαιώματα ψήφου που συνδέονται με τους αποκτηθησόμενους τίτλους και (β) Την άμεση ή έμμεση σύμπραξη στην Ελλάδα των δύο συγκεντρούμενων επιχειρήσεων (HENKEL και LOCTITE).

3. Διευκρινίζει ότι η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει την οριστική κρίση και απόφαση της Επιτροπής ως προς τη νομιμότητα της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης, βάσει των άρθρων 4γ και 4δ του ν.703/77, όπως ισχύει, μετά την εξέταση της τελευταίας επί της ουσίας.

Η απόφαση εκδόθηκε την 3η Ιανουαρίου 1996.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος και Εισηγητής
Ευάγγελος Εμμ. Περάκης

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. 49/1997 (4)

Αίτηση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων την οποία υπέβαλε ο οπτικός-έμπορος Νικόλαος Κούρκουλος, που εδρεύει στην Κέρκυρα (οδός Γ. Θεοτόκη 33), κατά της Ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία "Luxottica Hellas εμπορία οπτικών ειδών, οργάνων και μηχανημάτων Α.Ε." (στο εξής Luxottica), η οποία εδρεύει στην Αθήνα (οδός Εμμ. Μπενάκη 8).

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 25η Ιουλίου 1996, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30 π.μ. με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Λασσαδός
Μέλη: Νικόλαος Σακελλαρόπουλος,
Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος εισηγητής),
Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυομένου του τακτικού Χαρίλαου Χάρακα,
Ηλίας Σουφλερός, κωλυομένου του τακτικού Δημητρίου Τζουγανάτου,
Μελίνα Μουζουράκη,
Λεωνίδας Νικολούζος.
Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν η από 14.6.1996 και με αριθμό καταθέσεως 1205/1996 αίτηση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων την οποία υπέβαλε ο οπτικός-έμπορος Νικόλαος Κούρκουλος, που εδρεύει στην Κέρκυρα (οδός Γ. Θεοτόκη 33), κατά της Ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία "Luxottica Hellas εμπορία οπτικών ειδών, οργάνων και μηχανημάτων Α.Ε." (στο εξής Luxottica), η οποία εδρεύει στην Αθήνα (οδός Εμμ. Μπενάκη 8).

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη καίτοι προσκληθέντα δεν προσήλθαν λόγω κωλύματος.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν ο Νικόλαος Κούρκουλος μετά του πληρεξουσίου Δικηγόρου του, Χάρη Συνοδινού και η εταιρεία Luxottica Hellas Α.Ε. δια των πληρεξουσίων δικηγόρων της Χρήστου Εμμ. Ρουμελιωτάκη και Γεωργίου Βερβενιώτη.

Υπέρ της αιτήσεως παρενέβησαν, από 19.7.96, (α) ο Σύλλογος Διπλωματούχων Οπτικών Νομού Μαγνησίας με έδρα το Βόλο, και (β) ο Σταύρος Καλτσίδης, οι οποίοι και παρέστησαν δια του πληρεξουσίου τους δικηγόρου, Χάρη Συνοδινού.

Στην αρχή της συνεδριάσεως τον λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, Σοφία Καμπερίδου η οποία ανέπτυξε την εισήγηση της Γραμματείας και προέτεινε την αποδοχή της αιτήσεως λόγω παραβάσεως του άρθρου 2α και λόγω άμεσα επικείμενου κινδύνου βλάβης του αιτούντος.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 1 Νοεμβρίου 1996, και στη συνέχεια την 22 Νοεμβρίου 1996, στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου), κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την συζήτηση της υποθέσεως και τα υπομνήματα που αυτά υπέβαλαν,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

Ι. Ιστορικό : Με την προαναφερθείσα αίτησή του ασφαλιστικών μέτρων ο αιτών ισχυρίζεται κυρίως ότι η καθ' ης αρνείται να εκτελέσει την από 30.12.1995 παραγγελία του για παράδοση 200 περίπου τεμαχίων γυαλιών ηλίου πολυτελείας διαφόρων κατασκευαστών, τα οποία η καθ' ης εισάγει ως αποκλειστική αντιπρόσωπος στην Ελλάδα και εμπορεύεται, επιχειρούσα να του επιβάλει την αγορά ελάχιστης ποσότητας 250 γυαλιών ηλίου πολυτελείας και 250 σκελετών οράσεως πολυτελείας από δέκα τουλάχιστον διαφορετικές μάρκες της συλλογής της καθ' ης.

Ο αιτών θεωρεί ότι με τον τρόπο αυτό η Luxottica τον υποχρέωνε έμμεσα να καλύπτει όλες του τις ανάγκες από αυτήν, αποκλείοντας έτσι τους άλλους προμηθευτές και ανταγωνιστές της από την αγορά, αφού το κάθε κατάστημα οπτικών έχει περιορισμένες δυνατότητες λιανικής πωλήσεως. Υποχρεώνοντας λοιπόν η Luxottica τον καταγγέλλοντα και τους άλλους εμπόρους οπτικών σε αγορά κατ' ελάχιστον 250 γυαλιών ηλίου και 250 σκελετών οράσεως πολυτελείας, ποσότητα που πιθανόν να καλύπτει τις ανάγκες ενός καταστήματος, αποσκοπεί στο να αποκτήσει μεγαλύτερο μερίδιο στην ελληνική αγορά επώνυμων γυαλιών ηλίου και σκελετών οράσεως, εξαφανίζοντας με αυτόν τον τρόπο τους ανταγωνιστές της, οι οποίοι όλοι τους έχουν πολύ μικρότερο μερίδιο στην ελληνική αγορά από την Luxottica. Ισχυρίζεται ακόμη ότι δεν υπάρχουν εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού των εμπορευμάτων της αντιδίκου, αφού αυτή είναι αποκλειστική διανομέας των στην Ελλάδα και δεν υφίσταται δυνατότητα παράλληλων εισαγωγών των εμπορευμάτων αυτών στην ελληνική αγορά. Ισχυρίζεται επίσης ότι ένα οπτικό κατάστημα που δεν διαθέτει γυαλιά ηλίου και σκελετούς οράσεως επώνυμων αλλοδαπών οίκων είναι αδύνατον να λειτουργήσει εύρυθμα, με αποτέλεσμα να χάνει την αίγλη και φήμη του στην αγορά.

Ο αιτών υποστηρίζει ότι η πρακτική αυτή της καθ' ης συνιστά άρνηση πωλήσεως και επομένως προσκρούει στα άρθρα 1 και 2 του ν. 703/1977. Επιπλέον θεωρεί ότι βρίσκεται σε σχέση οικονομικής εξαρτήσεως από την καταγγελλόμενη επιχείρηση και ότι η τελευταία καταχράται την σχέση αυτή και επομένως παραβιάζει το άρθρο 2α του ν. 703/1977. Ο αιτών ζητά την λήψη ασφαλιστικών μέτρων, ισχυριζόμενος ότι συντρέχει επείγουσα περίπτωση προς αποτροπή άμεσα επικείμενου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης αυτού υπό την έννοια του άρθρου 9 παρ. 4 του ν. 703/1977. Η βλάβη κατά την άποψή του συνίσταται στο ότι, εμμένουσα η καταγγελλομένη εταιρεία στην πολιτική της περί ελάχιστης πρώτης παραγγελίας, στην πραγματικότητα αρνείται πλήρως να του πωλήσει τα εμπορεύματά της και έτσι ο καταγγέλλων δεν θα διαθέτει για τη θερινή περίοδο 1997 τα προϊόντα της καταγγελλομένης.

Η καταγγελλομένη εταιρεία Luxotica αρνείται πλήρως τις ως άνω καταγγελίες. Δέχεται ότι έχει στο πλαίσιο της εμπορικής της πολιτικής συμφωνήσει με όλους τους πελάτες της ελάχιστη πρώτη παραγγελία 250 γυαλιών ηλίου και 250 σκελετών οράσεως, πλην όμως θεωρεί ότι κατ' ουδένα λόγον η πρακτική αυτή αποτελεί έναντι του καταγγέλλοντος άρνηση πωλήσεως. Εκ του λόγου αυτού θεωρεί ότι δεν υπάρχει παράβαση του άρθρου 1 και 2 του νόμου. Επίσης αρνείται πλήρως την ύπαρξη σχέσεως οικονομικής εξαρτήσεως και εν πάση περιπτώσει αρνείται την παράβαση του άρθρου 2α. Τέλος αρνείται ότι ο καταγγέλλων υπέστη ζημία και εν πάση περιπτώσει θεωρεί ότι πρέπει να απορριφθεί η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, διότι κατά την άποψή της δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 9.

ΙΙ. Παραδεκτό της αιτήσεως : Η αίτηση είναι τυπικά νόμιμη, διότι στηρίζεται στο άρθρο 9 παρ. 4 του νόμου σύμφωνα με το οποίο "Η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αποκλειστικά αρμόδια να λάβει ασφαλιστικά μέτρα, αυτεπάγγελτα, κατόπιν αίτησης αυτού που έχει υποβάλει καταγγελία κατά το άρθρο 24 του παρόντος νόμου, ..., όταν πιθανολογείται παράβαση των άρθρων 1, 2 και 2α του παρόντος νόμου και συντρέχει επείγουσα περίπτωση προς αποτροπή άμεσα επικείμενου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης στον αιτούντα ..... Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να απειλήσει χρηματική ποινή μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης προς την απόφασή της και να θεωρήσει αυτή καταπεσούσα, όταν με απόφασή της βεβαιώνεται η μη συμμόρφωση". Απομένει να ελεγχθεί και η ουσιαστική βασιμότητα της αιτήσεως.

ΙΙΙ. Σχετική αγορά : Ο αιτών προσδιορίζει ως σχετική αγορά την ειδική πανελλήνια αγορά (χονδρεμπόριο) των πολυτελών γυαλιών ηλίου και σκελετών οράσεως εισαγωγής από την αλλοδαπή. Αντίθετα η καθ' ης θεωρεί ότι η σχετική αγορά δεν περιορίζεται στα είδη πολυτελείας, αλλά περιλαμβάνει το σύνολο της αγοράς των γυαλιών ηλίου και σκελετών οράσεως. Κατά την κρίση της Επιτροπής πρέπει να γίνει δεκτό ότι στις προτιμήσεις των καταναλωτών υπάρχουν δύο αγορές, αυτή των ειδών πολυτελείας, δηλ. των επωνύμων και ακριβών στην τιμή γυαλιών, και αυτή των φθηνών γυαλιών ηλίου και σκελετών.

IV. Οι επιχειρήσεις : Η καταγγελόμενη εταιρεία δραστηριοποιείται στην Ελλάδα από το 1978, τότε με την επωνυμία "Στράτος Τζατζιμάκης & Σια ΟΕ", η οποία μετετράπη το 1992 σε ΑΕ και απορροφήθηκε το 1995 από την εταιρεία Luxottica Hellas ΑΕ (η οποία είχε εν τω μεταξύ ιδρυθεί το 1991 και εκπροσωπείτο από τον νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας "Στράτος Τζατζιμάκης & Σια ΟΕ", με την οποία μάλιστα είχε κοινές εγκαταστάσεις και κοινά γραφεία. Η εταιρεία διαθέτει κατ' αποκλειστικότητα στην ελ-

ληνική αγορά προϊόντα των οίκων : Luxottica S.p.A, La Meccanoptica Leonardo SpA, Persol SpA, Optike SRL, United Optical Tradine SRL (Benetton), Demenego SRL, Fous SRL και Markolin SpA.

Από τους παραπάνω οίκους η καταγγελόμενη εταιρεία προμηθεύεται και διαθέτει κατ' αποκλειστικότητα στην ελληνική αγορά κατά δήλωσή της τα ακόλουθα επώνυμα προϊόντα : Luxottica, Persol, Steroflex, Vogue, Armani, Emporio Armani, Brooks Brothers, Byblos, Genny, Guigiaro, Moschino, Oliver, Sergio Tachini, Valentino, Yves Saint Laurent, Web, Calvin Klein, Markolin, Fantasy, Village, Metropolis, Benetton, Sisley, Opera, Floyd, Marco Polo. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα επιχείρηση η καταγγελόμενη εταιρεία διαθέτει στην ελληνική αγορά επίσης τα προϊόντα Dunhill, Columbia και Paloma Picasso.

Η Luxottica Hellas AE είναι θυγατρική εταιρεία του πολυεθνικού ιταλικής προελεύσεως ομίλου επιχειρήσεων Luxottica Group.

Η καταγγέλουσα επιχείρηση είναι η ατομική επιχείρηση του οπτικού-εμπόρου Νικολάου Κούρκουλου, η οποία είναι επιχείρηση λιανικής πωλήσεως οπτικών, και η οποία μέχρι το 1995 ήταν η μόνη επιχείρηση η οποία πωλούσε στην Κέρκυρα τα προϊόντα της Luxottica. Από τις αρχές του 1995 η Luxottica προμήθευσε με τα προϊόντα της στην πόλη της Κέρκυρας άλλες τρεις επιχειρήσεις λιανικής πωλήσεως.

V. Παράβαση του άρθρου 2 ν. 703/1977 : Σύμφωνα με το άρθρο 2 του νόμου 703/1977 "Απαγορεύεται η υπό μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων καταχρηστική εκμετάλλευσις της δεσποζούσης θέσεως αυτών επί του συνόλου ή μέρους της αγοράς της χώρας".

Μια επιχείρηση βρίσκεται σε δεσπόζουσα θέση όταν έχει τη δύναμη της ανεξάρτητης συμπεριφοράς και αυτή η ανεξαρτησία της επιτρέπει να ενεργεί χωρίς να υπολογίζει τους ανταγωνιστές της, τους αγοραστές των προϊόντων ή των υπηρεσιών της ή τους προμηθευτές της και της επιτρέπει να επηρρεάζει μειονεκτικά γι' αυτούς τις τιμές των συγκεκριμένων αγαθών ή υπηρεσιών.

Η δεσπόζουσα θέση προϋποθέτει ένα σημαντικό μερίδιο αγοράς και επιπροσθέτως την πραγματική δυνατότητα μονομερούς επηρεασμού των όρων αυτής της αγοράς. Η δυνατότητα αυτή προσδιορίζεται από πολλούς παράγοντες, όπως λ.χ. το μερίδιο αγοράς της κρινόμενης επιχειρήσεως, η ύπαρξη άλλων ανταγωνιστών επί της αγοράς και το μερίδιο που κάθε ένας από αυτούς έχει στην αγορά αυτή (πραγματικός ανταγωνισμός), οι δυνατότητες εισόδου στην αγορά νέων ανταγωνιστών (δυνητικός ανταγωνισμός), -πράγμα το οποίο κρίνεται μεταξύ των άλλων επί τη βάσει της υπάρξεως ή μη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά, των οικονομικών δυνατοτήτων, της τεχνογνωσίας, των γνώσεων της τοπικής αγοράς, της δυνατότητας δημιουργίας δικτύου διανομής, του μεταφορικού κόστους κλπ,- οι δυνατότητες των ανταγωνιστών για καθετοποίηση, το εύρος του φάσματος των προϊόντων που προσφέρουν οι πραγματικοί και δυνητικοί ανταγωνιστές κλπ.

Στην κρινόμενη περίπτωση η πλειοψηφία της Επιτροπής Ανταγωνισμού (5 μέλη) θεωρεί ότι επί τη βάσει των προσκομισθέντων από τους διαδίκους στοιχείων ως και των στοιχείων του φακέλου δεν πιθανολογήθηκε η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσεως. Ναι μεν η καθ' ης φαίνεται να έχει ένα μεγάλο μερίδιο αγοράς, πλην όμως δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία ως προς τον ακριβή αριθμό των ανταγωνιστών της, τα μερίδια αγοράς τους, τον δυνητικό ανταγωνισμό, το φάσμα των προϊόντων που προσφέρουν οι ανταγωνιστές, την οικονομική δύναμη των ανταγωνιστών, τον τρόπο με τον οποίο είναι οργανωμένοι (λ.χ. δίκτυο διανομής) κλπ.

Κατά την άποψη όμως δύο μελών της Επιτροπής πιθανολογήθηκε ότι η καθ' ης έχει δεσπόζουσα θέση στην σχετική αγορά. Η δεσπόζουσα θέση θεμελιούται στο σχετικώς υψηλό μερίδιο αγοράς (50%-55%), στο σχετικά χαμηλό μερίδιο αγοράς των ανταγωνιστριών επιχειρήσεων σε συνδυασμό με τον μεγάλο αριθμό τους (άνω των 60), στην οικονομική ισχύ της καθ' ης, στο μεγάλο εύρος του φάσματος των προϊόντων που αυτή προσφέρει σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές της και στα μεγάλα ποσά που αυτή δαπανά για την διαφήμιση των προϊόντων της σε σύγκριση με τα μικρότερα ποσά που δαπανούν οι ανταγωνίστριες επιχειρήσεις.

Κατά την άποψη της πλειοψηφίας της Επιτροπής (5 μέλη), ακόμη και αν ήθελε θεωρηθεί ότι η καθ' ης κατέχει δεσπόζουσα θέση στην σχετική αγορά, δεν πιθανολογήθηκε ότι αυτή εκμεταλλεύθηκε καταχρηστικώς την θέση της, και επομένως δεν πληρούται η δεύτερη προϋπόθεση για την εφαρμογή του άρθρου 2. Με άλλα λόγια δεν πιθανολογήθηκε ότι η συμφωνία περί ελάχιστης πρώτης παραγγελίας είναι αποτέλεσμα καταχρηστικής εκμεταλλεύσεως της ενδεχόμενης δεσπόζουσας θέσεως. Τέτοια κατάχρηση θα υπήρχε εάν η ρήτρα περί ελάχιστης πρώτης παραγγελίας ήταν αδικαιολόγητη στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Το αδικαιολόγητο κρίνεται επί τη βάσει κριτηρίων όπως λ.χ. ο συνολικός κύκλος εργασιών της αγοράστριας εταιρείας, ο συνολικός όγκος των αγορών της (λ.χ. τεμάχια), ο κύκλος εργασιών της αγοράστριας με την πωλήτρια, ο όγκος των αγορών της από αυτήν (λ.χ. τεμάχια), η σχέση της πρώτης παραγγελίας της αγοράστριας προς το σύνολο των παραγγελιών της προς την πωλήτρια (ποσοστό), εξέλιξη των μεγεθών αυτών κατά τα τελευταία έτη, η προοπτική των ίδιων μεγεθών για τα επόμενα έτη, ιδίως σε περίπτωση που εμφανίζεται στην αγορά ένας ή περισσότεροι νέοι προμηθευτές (με άλλα λόγια η προοπτική της αγοράστριας εταιρείας να προμηθευθεί ένα μέρος των προϊόντων που χρειάζεται από νεοεισερχόμενες στην αγορά επιχειρήσεις, και άρα να συμβάλει στην ενίσχυση του ανταγωνισμού) κλπ.

Στη κρινόμενη περίπτωση από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσεκόμισαν και επικαλέσθηκαν οι διάδικοι, καθώς και από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου δεν πιθανολογήθηκε ότι η συγκεκριμένη ρήτρα ελάχιστης πρώτης παραγγελίας (250 γυαλιά ηλίου και 250 σκελετοί οράσεως) είναι αδικαιολόγητη. Τούτο διότι η ποσότητα αυτή δεν είναι υπερβολική αν ληφθούν υπόψη πρώτον ο όγκος των αρχικών παραγγελιών της καταγγέλουσας επιχειρήσεως κατά τα τελευταία έτη (σαφώς μεγαλύτερος των 250 τεμαχίων τόσον για τα γυαλιά ηλίου όσον και για τους σκελετούς οράσεως), και δεύτερον ο συνολικός κύκλος εργασιών αυτής κατά το κρίσιμο έτος 1996, κατά το οποίο τα προϊόντα της Luxottica επωλούντο στην πόλη της Κερκύρας από 4 επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένης και της καταγγέλουσας), δηλαδή ποσό 21.000.000 δρχ. περίπου για τους μήνες Μάϊο έως και Ιούλιο, σε σχέση με τον κύκλο εργασιών της κατά το προηγούμενο έτος 1995, και ειδικότερα για τους μήνες Μάϊο έως και Αύγουστο, δηλ. ποσό 30.000.000 δρχ περίπου κατά το οποίο ο καταγγέλλων

ήταν ο βασικός πωλητής των προϊόντων της καταγγελομένης (οι άλλες τρεις επιχειρήσεις έκαναν τα πρώτα τους βήματα στην αγορά των προϊόντων της Luxottica). Ειδικότερα από την σύγκριση των δύο ποσών συνάγεται ότι η πιθανολογούμενη πτώση του κύκλου εργασιών της καταγγέλουσας επιχειρήσεως δεν ήταν ιδιαιτέρως μεγάλη, και εν πάση περιπτώσει δεν ήταν τέτοια που να αποτρέπει την καταγγέλουσα να προβεί για το 1997 σε πρώτη παραγγελία ύψους 250 τεμαχίων γυαλιών ηλίου και 250 σκελετών οράσεως, ήτοι να παραγγείλει 50 ζεύγη γυαλιών ηλίου και 50 σκελετούς οράσεως επιπλέον των όσων αυτή ούτως ή άλλως επιθυμούσε να παραγγείλει, με συνολική επιπλέον επιβάρυνση (για τα 100 ζεύγη) 900.000 - 1.000.000 δραχμές.

Κατά την άποψη όμως δύο μελών της Επιτροπής πιθανολογήθηκε η κατάχρηση εκ μέρους της καθ' ης της δεσπόζουσας θέσεως που αυτή κατέχει. Η καταχρηστική εκμετάλλευση συνίσταται στην επιβολή αγοράς ελάχιστων ποσοτήτων με την πρώτη παραγγελία για το εκάστοτε επόμενο έτος (οι οποίες για την αιτούσα ανέρχονται σε 250 γυαλιά ηλίου και 250 σκελετούς οράσεως) ως όρο παραμονής στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής που έχει οργανώσει η καθ' ης. Η επιβολή μιας τέτοιας υποχρεώσεως στα πλαίσια δικτύου επιλεκτικής διανομής, και μάλιστα από επιχείρηση που κατέχει δεσπόζουσα θέση, είναι καταχρηστική, δεδομένου ότι η καθ' ης αφ' ενός μεν δεν δικαιολόγησε επαρκώς τους λόγους επιβολής των συγκεκριμένων ελάχιστων ποσοτήτων πρώτης παραγγελίας, αφ' ετέρου δε διότι περιορίζονται έτσι οι δυνατότητες διαθέσεως ανταγωνιστικών προϊόντων από τους μεταπωλητές, έχει δηλαδή αρνητικές επιπτώσεις στη διάθεση των προϊόντων των ανταγωνιστών της.

VI. Παράβαση του άρθρου 2α ν. 703/1977 : Σύμφωνα με το άρθρο 2α του ν. 703/77 "απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς αυτή ή αυτές μία επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη ή προμηθευτή τους ακόμη κι ως προς ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών και δεν διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση. Η καταχρηστική αυτή εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης μπορεί να συνίσταται ιδίως στην επιβολή αυθαιρέτων όρων συναλλαγής, στην εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης, ή στην αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων".

Κατά την ως άνω διάταξη προκειμένου να κριθεί το παράνομο της σχετικής συμπεριφοράς απαιτείται να πληρούνται σωρευτικά δύο προϋποθέσεις : α) να υπάρχει σχέση οικονομικής εξαρτήσεως και β) να γίνεται καταχρηστική εκμετάλλευση αυτής της σχέσεως.

Σχέση οικονομικής εξαρτήσεως υπάρχει όταν μία επιχείρηση βρίσκεται σε θέση πελάτη ή προμηθευτή προς μία άλλη επιχείρηση, ακόμη και ως προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών, και δεν διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση. Τέτοια σχέση υπάρχει συνήθως σε περιπτώσεις που τα προϊόντα της ισχυρής επιχειρήσεως, από την οποία η άλλη επιχείρηση εξαρτάται, έχουν τέτοια φήμη και τυγχάνουν τέτοιας αναγνωρίσεως από τον καταναλωτή, ώστε μια επιχείρηση που δεν τα προσφέρει στους καταναλωτές να μη μπορεί να παραμείνει ανταγωνιστική, δεδομένου ότι οι καταναλωτές αναμένουν εύλογα ότι θα βρουν τα προϊόντα αυτά σε παρόμοια καταστήματα (εξάρτηση από το φάσμα των προσφερομένων προϊόντων). Σε τέτοιες περιπτώσεις η φήμη του προϊόντος και η αναγνώρισή του από τον καταναλωτή οφείλεται ιδίως στους εξής παράγοντες : α) τη διάδοση του σήματος, β) την συνείδηση σήματος του καταναλωτή, δηλαδή την αντίληψη ότι το συγκεκριμένο σήμα χαρακτηρίζει προϊόν ιδιαίτερης ποιότητας και αξίας, γ) την διαφήμιση, δ) τον σχετικά μεγάλο αριθμό καταστημάτων πωλήσεως του συγκεκριμένου προϊόντος σε όλη τη σχετική γεωγραφική αγορά (βαθμός διαδόσεως) και ε) το μερίδιο αγοράς της επιχειρήσεως στο προϊόν αυτό.

Το αυτό συμβαίνει και σε περιπτώσεις, κατά τις οποίες ένας παραγωγός ή ένας αγοραστής έχει, ιδίως επι τη βάσει αντίστοιχων συμφωνιών, συμβληθεί για να πωλήσει τα προϊόντα του ή αντίστοιχα να προμηθευτεί τα προϊόντα που τον ενδιαφέρουν, με μία συγκεκριμένη επιχείρηση (εξάρτηση από την αντισυμβαλλόμενη επιχείρηση) ή σε περιπτώσεις ελλείψεως του είδους των προϊόντων τα οποία μια επιχείρηση προμηθεύεται, οπότε η επιχείρηση αυτή είναι υποχρεωμένη να στραφεί σε άλλον προμηθευτή για να αγοράσει τα προϊόντα αυτά (εξάρτηση λόγω ελλείψεως του σχετικού προϊόντος).

Κατά την άποψη της πλειοψηφίας των μελών της Επιτροπής (τέσσερα μέλη) στην κρινόμενη περίπτωση δεν πιθανολογήθηκε επί τη βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που προσεκόμισαν και επικαλέσθηκαν οι διάδικοι, καθώς και επί τη βάσει των λοιπών στοιχείων του φακέλου ότι υπάρχει σχέση οικονομικής εξαρτήσεως μεταξύ του αιτούντος και της καθ' ης.

Τούτο διότι, ναι μεν τα προϊόντα της καθ' ης χαίρουν καλής φήμης στην συνείδηση του καταναλωτή λόγω της υψηλής τους ποιότητας, πλην όμως το γεγονός τούτο μόνο του δεν αρκεί για να θεωρηθεί ότι η επιχείρηση του αιτούντος δεν διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση. Το αντίθετο μάλιστα πιθανολογήθηκε από την ακροαματική διαδικασία και τα προσκομισθέντα στοιχεία. Ο αιτών υποκατέστησε σε μεγάλο βαθμό τις προμήθειες που πραγματοποιούσε από την καθ' ης με προμήθειες από άλλον προμηθευτή, του οποίου τα προϊόντα είναι ανάλογης φήμης και ποιότητας.

Κατά τη γνώμη όμως των υπολοίπων τριών μελών της Επιτροπής (μειοψηφία) πιθανολογήθηκε επί τη βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που προσεκόμισαν και επικαλέσθηκαν οι διάδικοι, καθώς και επί τη βάσει των λοιπών στοιχείων του φακέλου ότι υπάρχει σχέση οικονομικής εξαρτήσεως μεταξύ του αιτούντος και της καθ' ης.

Η σχέση αυτή θεμελιώνεται, κατά την άποψη της μειοψηφίας στο γεγονός ότι, όπως πιθανολογήθηκε, τα προϊόντα της καθ' ης έχουν τέτοια φήμη, ώστε ένα κατάστημα οπτικών του επιπέδου του αιτούντος που δεν θα τα προσέφερε πλέον στους καταναλωτές, να μην μπορεί να παραμείνει ανταγωνιστικό, δεδομένου ότι οι καταναλωτές αναμένουν εύλογα ότι θα βρουν τα προϊόντα της καθ' ης σε όλα σχεδόν τα καταστήματα οπτικών ειδών αναλόγου επιπέδου. Πιθανολογήθηκε δηλαδή ότι τα προαναφερθέντα προϊόντα της καθ' ης είναι γνωστά επώνυμα προϊόντα προστατευόμενα από το αντίστοιχο σήμα, ότι οι καταναλωτές έχουν πλήρη συνείδηση της αξίας αυτών των σημάτων (πχ. Armani, Calvin Klein, Benetton, Yves Saint Laurent, Valentino κλπ.), ότι τα προϊόντα αυτά τα βρίσκει κανείς σε όλα τα καλά καταστήματα οπτικών σε όλη την Ελλάδα (μεγάλος βαθμός διαδόσεως), ότι για αυτά γίνεται μεγάλη διαφήμιση και ότι δεν είναι απλώς επώνυμα, αλλά καταλαμβάνουν ένα μεγάλο μερίδιο στην σχετική αγορά. Όλα αυτά τα χαρακτηριστικά συμβάλλουν στη δημιουργία της προαναφερθείσας φήμης.

Εξ άλλου κατά την άποψη της μειοψηφίας η σχέση αυτή οικονομικής εξαρτήσεως ενισχύεται στην κρινόμενη υπόθεση από το γεγονός ότι ο αιτών ήταν επί σειρά ετών η μόνη επιχείρηση οπτικών ειδών στην Κέρκυρα, η οποία διέθετε τα προϊόντα της καθ' ης. Επομένως ο καταναλωτής

της Κέρκυρας ευλόγως αναμένει ότι θα βρίσκει πάντοτε τα προϊόντα αυτά και στο κατάστημα του αιτούντος.

Αντίθετα, κατά την αυτή άποψη, δεν πιθανολογήθηκε ότι ο αιτών κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα (1995-1996) είχε ισοδύναμη εναλλακτική λύση, δηλαδή ότι υπεκατέστησε σε μεγάλο βαθμό τα προϊόντα της καθ' ης με προϊόντα άλλης ανταγωνιστικής επιχειρήσεως. Επί τη βάσει των προσκομισθεισών ενόρκων βεβαιώσεων πιθανολογήθηκε ότι ακόμη και παραδοσιακοί πελάτες του αιτούντος τον εγκατέλειψαν, ακριβώς διότι δεν διέθετε πλέον τα προϊόντα της καθ' ης. Επίσης πιθανολογήθηκε ότι ο κύκλος εργασιών του αιτούντος κατά το ίδιο χρονικό διάστημα μειώθηκε συνεπεία του γεγονότος ότι δεν διέθετε από ένα ορισμένο σημείο και πέρα προϊόντα της καθ' ης και ότι η μείωση αυτή δεν ήταν μεγαλύτερη επειδή ο αιτών κατά το έτος 1995 είχε ακόμη αποθέματα από τα προϊόντα της καθ' ης.

Κατά την άποψη της πλειοψηφίας της Επιτροπής (5 μέλη), ακόμη και αν ήθελε θεωρηθεί ότι η επιχείρηση του αιτούντος βρίσκεται σε σχέση οικονομικής εξαρτήσεως από την καθ' ης, δεν πιθανολογήθηκε ότι η καθ' ης εκμεταλλεύθηκε καταχρηστικώς την σχέση αυτή, και επομένως δεν πληρούται η δεύτερη προϋπόθεση για την εφαρμογή του άρθρου 2α. Τέτοια κατάχρηση θα υπήρχε, εάν η ρήτρα περί ελάχιστης πρώτης παραγγελίας ήταν αδικαιολόγητη στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Το αδικαιολόγητο κρίνεται επί τη βάσει κριτηρίων όπως λ.χ. ο συνολικός κύκλος εργασιών της αγοράστριας εταιρείας, ο συνολικός όγκος των αγορών της (λ.χ. τεμάχια), ο κύκλος εργασιών της αγοράστριας με την πωλήτρια, ο όγκος των αγορών της από αυτήν (λ.χ. τεμάχια), η σχέση της πρώτης παραγγελίας της αγοράστριας προς το σύνολο των παραγγελιών της προς την πωλήτρια (ποσοστό), εξέλιξη των μεγεθών αυτών κατά τα τελευταία έτη, η προοπτική των ίδιων μεγεθών για τα επόμενα έτη, ιδίως σε περίπτωση που εμφανίζεται στην αγορά ένας ή περισσότεροι νέοι προμηθευτές (με άλλα λόγια η προοπτική της αγοράστριας εταιρείας να προμηθευθεί ένα μέρος των προϊόντων που χρειάζεται από νεοεισερχόμενες στην αγορά επιχειρήσεις, και άρα να συμβάλει στην ενίσχυση του ανταγωνισμού) κλπ.

Στη κρινόμενη περίπτωση από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσεκόμισαν και επικαλέσθηκαν οι διάδικοι, καθώς και από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου δεν πιθανολογήθηκε ότι η συγκεκριμένη ρήτρα ελάχιστης πρώτης παραγγελίας (250 γυαλιά ηλίου και 250 σκελετοί οράσεως) είναι αδικαιολόγητη. Τούτο διότι η ποσότητα αυτή δεν είναι υπερβολική αν ληφθούν υπόψη πρώτον ο όγκος των αρχικών παραγγελιών της καταγγέλουσας επιχειρήσεως κατά τα τελευταία έτη (από διπλάσιος έως σχεδόν τετραπλάσιος τόσον για τα γυαλιά ηλίου όσον και για τους σκελετούς οράσεως), και δεύτερον ο συνολικός κύκλος εργασιών αυτής κατά το κρίσιμο έτος 1996, κατά το οποίο τα προϊόντα της Luxottica επωλούντο στην πόλη της Κερκύρας από 4 επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένης και της καταγγέλουσας), δηλαδή ποσό 21.000.000 δρχ. περίπου για τους μήνες Μάϊο έως και Ιούλιο, σε σχέση με τον κύκλο εργασιών της κατά το προηγούμενο έτος 1995, και ειδικότερα για τους μήνες Μάϊο έως και Αύγουστο, κατά το οποίο ο καταγγέλλων ήταν ο βασικός πωλητής των προϊόντων της καταγγελομένης (οι άλλες τρεις επιχειρήσεις έκαναν τα πρώτα τους βήματα στην αγορά των προϊόντων της Luxottica) δηλ. ποσό 30.000.000 δρχ. περίπου. Ειδικότερα από την σύγκριση των δύο ποσών συνάγεται ότι η πιθανολογούμενη πτώση του κύκλου εργασιών της καταγγέλουσας επιχειρήσεως δεν ήταν ιδιαιτέρως μεγάλη, δεν πιθανολογήθηκε ότι οφείλεται αποκλειστικά στην πολιτική της καθ' ης προς τον αιτούντα και εν πάση περιπτώσει δεν ήταν τέτοια που να αποτρέπει την καταγγέλουσα να προβεί για το 1997 σε πρώτη παραγγελία ύψους 250 τεμαχίων γυαλιών ηλίου και 250 σκελετών οράσεως, ήτοι να παραγγείλει 50 ζεύγη γυαλιών ηλίου και 50 σκελετούς οράσεως επιπλέον των όσων αυτή ούτως ή άλλως επιθυμούσε να παραγγείλει, με συνολική επιπλέον επιβάρυνση (για τα 100 ζεύγη) 900.000 - 1.000.000 δραχμές.

Κατά την άποψη δύο μελών της Επιτροπής όμως, από τα στοιχεία του φακέλου πιθανολογήθηκε καταχρηστική εκμετάλλευση σχέσεως οικονομικής εξαρτήσεως από την καθ' ης. Η καταχρηστική εκμετάλλευση συνίσταται στην επιβολή της υποχρεώσεως αγοράς των προαναφερθεισών ελάχιστων ποσοτήτων με την πρώτη παραγγελία, ως όρο παραμονής της αιτούσας στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής που έχει οργανώσει η καθ' ης, πράγμα που συνιστά επιβολή αυθαίρετων όρων συναλλαγής κατά την έννοια του άρθρου 2α ν. 703/1977.

VII. Παράβαση του άρθρου 1 παρ. 1 ν. 703/1977 : Σύμφωνα με το άρθρο 1 ν. 703/1977 "απαγορεύονται πάσαι αι συμφωνίαι μεταξύ επιχειρήσεων, πάσαι αι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και οιασδήποτε μορφής εναρμονισμένη πρακτική επιχειρήσεων, αι οποίαι έχουν ως αντικείμενον ή αποτέλεσμα την παρακώλυσιν, τον περιορισμόν, ή την νόθευσιν του ανταγωνισμού ..."

Η ρήτρα περί ελάχιστης πρώτης παραγγελίας, η οποία περιέχεται σε σύμβαση αγοραπωλησίας εμπορευμάτων, έχει κατ' αρχήν την τάση να περιορίζει τον ανταγωνισμό ανάμεσα στον προμηθευτή των εμπορευμάτων και τους ανταγωνιστές του. Ο περιορισμός του ανταγωνισμού έγκειται στο γεγονός ότι η αγοράστρια επιχείρηση (πελάτης) αναγκάζεται να αγοράσει από συγκεκριμένο προμηθευτή συγκεκριμένες ποσότητες (ελάχιστες ποσότητες), που είναι μεγαλύτερες από τις ποσότητες που εκείνη στο πλαίσιο της συνολικής της πολιτικής προμηθειών κρίνει ότι χρειάζεται να αγοράσει κατά την χρονική στιγμή της παραγγελίας. Με τον τρόπο αυτόν όμως η αγοράστρια επιχείρηση οδηγείται υποχρεωτικά στο να περιορίσει, κατά την προαναφερθείσα χρονική στιγμή, τον κύκλο των προμηθευτών της, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι περιορίζεται ο ανταγωνισμός μεταξύ των προμηθευτών.

Με άλλα λόγια η πρακτική των ελαχίστων ποσοτήτων μπορεί υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να περιορίσει την επιχειρηματική ελευθερία της πελάτιδος επιχειρήσεως η οποία εκ του γεγονότος αυτού δεν έχει τη δυνατότητα να προμηθευθεί τα προϊόντα που χρειάζεται, από τον προμηθευτή εκείνον, τον οποίον εκείνη θεωρεί ως τον καταλληλότερο γι' αυτήν.

Κατ' εξαίρεση, η ρήτρα ελαχίστων ποσοτήτων σε μία σύμβαση πωλήσεως μπορεί να κριθεί ως εύλογη, εφ' όσον πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 1 παρ. 3 ν. 703/1977, δηλαδή α) συμβάλλει στην βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων, ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, β) υπάρχει εύλογος συμμετοχή των καταναλωτών στην προκύπτουσα ωφέλεια, γ) δεν επιβάλλει στην αγοράστρια επιχείρηση περιορισμούς πέρα των απολύτως αναγκαίων δια την πραγματοποίηση των ανωτέρω σκοπών και δ) δεν παρέχει στις ε-

μπλεκόμενες επιχειρήσεις την δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα της οικείας αγοράς.

Στην κρινόμενη υπόθεση η πλειοψηφία των μελών της Επιτροπής (6 μέλη) θεωρεί ότι επί τη βάσει των προσκομισθέντων από τους διαδίκους αποδεικτικών στοιχείων και λοιπών στοιχείων του φακέλου δεν πιθανολογήθηκε η ύπαρξη τέτοιων συμβάσεων πωλήσεως μεταξύ της καθ' ής και εμπόρων οπτικών ανά την Ελλάδα που να περιέχουν την ρήτρα της ελάχιστης παραγγελίας, οι οποίες (συμβάσεις) λόγω ικανού αριθμού και οικονομικής σημασίας να είναι τέτοιας φύσεως, ώστε λαμβανομένων υπόψη και των λοιπών δεδομένων της σχετικής αγοράς, να οδηγούν σε ουσιώδη περιορισμό του ανταγωνισμού στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας.

Ένα μέλος όμως της Επιτροπής είναι της απόψεως ότι, στο μέτρο που η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσεως ή σχέσεως οικονομικής εξαρτήσεως αντίστοιχα, εκδηλώνεται μέσω της αυθαίρετης επιβολής ελάχιστων ποσοτήτων πρώτης παραγγελίας στους μεταπωλητές στα πλαίσια ενός συστήματος επιλεκτικής διανομής, στοιχειοθετείται ταυτόχρονα παράβαση και του άρθρου 1 ν. 703/1977. Και τούτο διότι, σε αντίθεση με ό,τι ισχύει στα πλαίσια των συμβάσεων αποκλειστικής διανομής και αποκλειστικής προμήθειας, η εφαρμογή ποσοτικών κριτηρίων στα πλαίσια συμβάσεων επιλεκτικής διανομής, όπως η εξάρτηση της εισόδου ή της παραμονής στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής από την υποχρέωση αγοράς ελάχιστων ποσοτήτων, είναι πρόσφορη να επηρεάσει την διάθεση ανταγωνιστικών προϊόντων από τους μεταπωλητές, και κατά συνέπειαν δυσχεραίνει την πρόσβαση ή/και την παραμονή των ανταγωνιστών στην σχετική αγορά. Η απαγόρευση εφαρμογής ποσοτικών κριτηρίων αποτελεί πάγια πρακτική της Επιτροπής Ανταγωνισμού (βλ. και ΕΑ 35/1986, 36/1986, 46/1986, 54/1987, 61/1988, 66/1989, 67/1989, 68/1989, 69/1989, 70/1989, 71/1989, 84/1989, 91/1990, 96/1990).

Κατά την άποψη του μέλους αυτού της Επιτροπής στη συγκεκριμένη περίπτωση πιθανολογήθηκε παράβαση του άρθρου 1 παρ. 1 ν. 703/1977, διότι η καθ' ής ομολογεί ότι έχει καταρτίσει τέτοιες συμφωνίες με όλους τους συνεργαζόμενους με αυτήν εμπόρους οπτικών ειδών σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια.

VIII. Επικείμενος κίνδυνος ανεπανόρθωτης βλάβης

Κατά την άποψη της πλειοψηφίας της Επιτροπής (πέντε μέλη) παρέλκει η εξέταση συνδρομής της τελευταίας προϋποθέσεως που θέτει ο νόμος, του επικειμένου δηλ. κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης, επειδή δεν πιθανολογήθηκε παράβαση των άρθρων 1, 2 και 2α του ν. 703/1977 εκ μέρους της καθ' ής.

Κατά την άποψη της μειοψηφίας της Επιτροπής (δύο μέλη), από τα στοιχεία του φακέλου δεν πιθανολογήθηκε ότι υφίσταται επικείμενος κίνδυνος ανεπανόρθωτης βλάβης του αιτούντος. Η προμήθεια επιπλέον 50 γυαλιών ηλίου και 50 σκελετών οράσεως προκαλεί βλάβη στον αιτούντα, αλλά αυτή δεν είναι ανεπανόρθωτη, αφού με τα μέχρι σήμερα δεδομένα (συνολικές ετήσιες πωλήσεις του αιτούντος σε προϊόντα της καθ' ής) πιθανολογείται ότι ο αιτών θα μπορέσει μέσα στο έτος 1997 να πωλήσει τα επί πλέον εκατό (100) τεμάχια της αρχικής παραγγελίας.

Κατόπιν τούτων απορρίπτονται και οι ως άνω παρεμβάσεις προεχόντως για τους λόγους απόρριψης της αιτήσης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Απορρίπτει την αίτηση για τα θέματα που αναφέρονται στο σκεπτικό.

2. Απορρίπτει τις ως άνω παρεμβάσεις για τα θέματα που αναφέρονται στο σκεπτικό.

Η απόφαση εκδόθηκε την 20 Ιανουαρίου 1997.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος
ΚΩΝ. ΛΑΣΣΑΔΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. 50 /1997 (5)

Γνωστοποίηση συγκέντρωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθορυ 4β του ν. 703/77 όπως ισχύει, μεταξύ των εταιρειών SKW Trostberg AG και SANDO AG, σύμφωνα με την οποία η πρώτη θα αγοράσει από την δεύτερη τον όμιλο εταιρειών MBT.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 4η Δεκεμβρίου 1996, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10 π.μ., με την εξής σύνθεση :

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Λασσαδός
Μέλη: Νικόλαος Σακελλαρόπουλος,
Χαρίλαος Χάρακας,
Ανδρέας Κίτσος, κωλυομένου του τακτικού Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου,
Λεωνίδας Νικολούζος (εισηγητής).
Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν η συγκέντρωση που συμφωνήθηκε με τη γνωστοποιηθείσα στην Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β του ν. 703/77 όπως ισχύει, από 24 Αυγούστου 1996 σύμβαση μεταξύ των εταιριών SKW Trostberg AG αφενός και SANDOZ AG αφετέρου, σύμφωνα με την οποία η πρώτη θα αγοράσει από τη δεύτερη τον όμιλο εταιριών MBT.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι κλητευθέντα δεν προσήλθαν λόγω κωλύματος.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν (α) η εταιρία SKW Trostberg AG, δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου, Νικολάου Δεσύπρη, και (β) η εταιρία SANDOZ AG, δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου, Στέφανου Φετζιάν.

Στην αρχή της συνεδριάσεως τον λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, Σοφία Καμπερίδου η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας και πρότεινε (α) τη μη απαγόρευση της υπό κρίση συγκέντρωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η SKW Trostberg AG θα αναλάβει τη δέσμευση για μία τριετία να συνεχίσει να διαθέτει την πρώτη ύλη των υπερπλαστικοποιητών σε ανεξάρτητο διανομέα-αντιπρόσωπο και (β) την επιβολή προστίμου ύψους 5.000.000 δρχ. στην εταιρία SKW Trostberg AG για εκπρόθεσμη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης. Στην συνέχεια έλαβαν το λόγο οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, οι οποίοι ανέπτυξαν τις θέσεις αυτών, παρήσχον πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν από την Επιτροπή να εγκριθεί η υπό κρίση συγκέντρωση και να μην επιβληθεί το ως άνω πρόστιμο. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία

μέχρι τις 13 Δεκεμβρίου 1996 στις παρασταθείσες εταιρίες για να προσκομίσουν τα υπομνήματά τους.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 16 Δεκεμβρίου 1996, στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου), κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την συζήτηση της υποθέσεως και τα υπομνήματα που αυτά υπέβαλαν,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Ι. Στις 24 Αυγούστου 1996 οι εταιρίες SKW Trostberg AG αφενός και SANDOZ AG αφετέρου υπέγραψαν σύμβαση σύμφωνα με την οποία η πρώτη θα αγοράσει από τη δεύτερη τον όμιλο εταιριών MBT. Οι συμβληθείσες εταιρίες κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4β του ν. 703/77 ενημέρωσαν μεν την Επιτροπή Ανταγωνισμού εγγράφως για την πραγματοποιηθείσα συγκέντρωση στις 3 Σεπτεμβρίου 1996 κατέθεσαν όμως τα προβλεπόμενα από το σχετικό έντυπο στοιχεία στις 3 Οκτωβρίου 1996. Σύμφωνα με τη σύμβαση, τα μέρη θα λάβουν εκτός των άλλων και τις εγκρίσεις των κατά τόπους αρμοδίων αρχών που απαιτούνται για τις συγκεντρώσεις επιχειρήσεων.

ΙΙ.Α1. Η εταιρία SKW Trostberg AG εδρεύει στη Γερμανία και είναι μέλος του ομίλου εταιριών SKW, ο οποίος ελέγχεται από τη Γερμανική εταιρία VIAG AG κατά ποσοστό 50,16%. Οι εταιρίες του ομίλου SKW δραστηριοποιούνται στην έρευνα, παραγωγή, πώληση και αγορά χημικών και φυσικών προϊόντων κάθε είδους, ιδιαίτερα στους τομείς χημικών του κατασκευαστικού τομέα, βιομηχανικών χημικών και χημικών γεωργίας, προϊόντων βιοτεχνολογίας, βιοχημικών προϊόντων και παροχής υπηρεσιών σε αυτούς τους τομείς.

Τα προϊόντα του ομίλου που διατίθενται στην Ελληνική αγορά είναι:

α) Πρώτες ύλες υπερπλαστικοποιητών, τα οποία είναι χημικά ενδιάμεσα (εστεροποιημένη σουλφονική ναφθαλίνη ή εστεροποιημένα σουλφονικά συμπυκνώματα μελαμίνης) που χρησιμοποιούνται από εταιρίες παραγωγής χημικών προσμίκτων για το σχηματισμό ετοίμων προς χρήση προϊόντων. Τα προϊόντα αυτά, παράγονται από την SKW και διατίθενται στην Ελληνική αγορά από την αντιπρόσωπο εταιρία HOECHST ΕΛΛΑΣ Α.Ε.

β) Προϊόντα συγκόλλησης πλακών και υλικά πλήρωσης αρμών. Τα προϊόντα αυτά παράγονται από τη θυγατρική εταιρία του ομίλου PCI (Γερμανία) και διανέμονται στην Ελληνική αγορά από την αντιπρόσωπο εταιρία EMKO Α. Ε.

γ) Βαφές κτιρίων, οι οποίες παράγονται από τη θυγατρική εταιρία του ομίλου, την BUFA BAEUERLE GmbH (Γερμανία) και διανέμονται στην Ελληνική αγορά από τους Δ. Δημητρίου και COPALIN Α. Ε..

δ) Στεγανωτικά/Επιστρωτικά: κυρίως πολυουρεθάνη και εποξειδικές επιστρώσεις για βιομηχανικά δάπεδα. Τα εν λόγω προϊόντα παράγονται από τη θυγατρική εταιρία του ομίλου CONIKA AG και διανέμονται στους: ΔΟΜΥΛΚΑ ΕΠΕ και Γ. Παπαδήμα.

ε) Κονίες: ειδικά κονιάματα που χρησιμοποιούνται για τη στεγανοποίηση επιφανειών, παράγονται από την NBK (Δανία) και διακινούνται από την HOECHST ΕΛΛΑΣ Α. Ε.

Η SKW, επίσης, παράγει και χημικά πρόσμικτα (έτοιμα προϊόντα προς χρήση), δηλ. ρευστοποιητές, υπερρευστοποιητές, επιταχυντές και επιβραδυντές, τα οποία όμως δεν εισάγονται/διακινούνται στην Ελληνική αγορά, αλλά πωλούνται κυρίως στις Πορτογαλία, Ισπανία, Ολλανδία, Δανία και Αυστρία. Σύμφωνα με στοιχεία της εταιρίας, οι εν λόγω πωλήσεις ανέρχονται σε 30 εκατ. Γερμ. μάρκα, που αντιστοιχούν στο 3% των συνολικών πωλήσεων του κλάδου των χημικών κατασκευών της.

Α2. Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου ανήλθε το 1995 σε 2.092.500.000 ECU. Ο κύκλος εργασιών στην Ελληνική αγορά, είτε μέσω αντιπροσώπων, είτε μέσω μεγάλων πελατών, ήταν 429.566 ECU, τα δε μερίδια αγοράς για κάθε ένα από τα ανωτέρω προϊόντα που διατίθενται στην Ελληνική αγορά το 1995, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της εταιρίας, δεν ξεπερνούσαν το 5% της Ελληνικής αγοράς (Κατά δήλωση της εταιρίας, ο κύκλος εργασιών στην Ελληνική αγορά συμπεριλαμβάνεται στον παγκόσμιο κύκλο εργασιών του ομίλου).

Β1. Η εταιρία SANDOZ, η οποία έχει έδρα την Ελβετία, είναι απώτερη μητρική εταιρία του ομίλου εταιριών SANDOZ.

Ο όμιλος αποτελείται από 5 κλάδους που δραστηριοποιούνται στην έρευνα, παραγωγή και διάθεση των ακολούθων προϊόντων:

α) φαρμάκων για τη θεραπεία ιδίως όγκων, καρδιοαγγειακών και δερματολογικών παθήσεων καθώς και παθήσεων που σχετίζονται με το νευρικό σύστημα,

β) σπόρων υψηλής ποιότητας για προϊόντα όπως ντομάτες, πεπόνια, φασόλια, καλαμπόκι κ. α.,

γ) παρασιτοκτόνων,

δ) χημικών προσμίκτων κατασκευών,

ε) ειδικών τροφίμων που αφορούν τις κατηγορίες: Υγιεινή Διατροφή (Health Nutrition), Διαιτητική Διατροφή βάσει ιατρικών συνταγών (Medical Nutrition) και Βρεφική και Παιδική Διατροφή (Infant and Baby Nutrition).

Β2. Ο όμιλος εταιριών MBT (Master Builders Technologies), ελέγχεται από την SANDOZ και αποτελεί τον κλάδο χημικών προσμίκτων αυτής. Ο όμιλος MBT αποτελείται από:

Ζ την MBT Holding AG, με θυγατρικές στην Ευρώπη, στις οποίες περιλαμβάνεται και η Ελληνική εταιρία ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. στην οποία κατέχει το 60% του μετοχικού της κεφαλαίου, ενώ το υπόλοιπο 40% ανήκει στην οικογένεια Δηλαβέρη.

Ζ την NMB Tokyo Ltd που διαθέτει θυγατρικές μόνο στην Άπω Ανατολή και

Ζ άλλες εταιρίες με άμεσες και έμμεσες θυγατρικές, περίπου 40.

Ο όμιλος MBT που ασχολείται με την έρευνα, παραγωγή και διάθεση χημικών προσμίκτων κατασκευών (constructions chemicals), θεωρείται ο μεγαλύτερος παραγωγός παγκοσμίως στον τομέα αυτό.

Η Ελληνική εταιρία του ομίλου, η ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ ΕΛΛΑΣ ΑΕ, μέσω της οποίας δραστηριοποιείται ο όμιλος MBT στην Ελλάδα, παράγει στο εργοστάσιο της, στη Θήβα, αλλά και εισάγει χημικά πρόσμικτα, τα οποία χωρίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες:

α) χημικά πρόσμικτα για σκυρόδεμα κατασκευών (admixtures) και συγκεκριμένα υπερευστοποιητές, επιβραδυντές και πλαστικοποιητές σκυροδέματος και

β) χημικά προστασίας και επισκευής σκυροδέματος και συγκεκριμένα κονιάματα, στεγανοποιητικά, σιλικόνες.

Επιπλέον, η ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ ΕΛΛΑΣ εισάγει ειδικές μηχανές εκτοξεύσεως υγρού σκυροδέματος καθώς και εποξειδικά προϊόντα για βιομηχανικά δάπεδα.

Β3. Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου

SANDOZ το 1995 ανήλθε σε 9.959.413.000 ECU ενώ του ομίλου MBT σε 770.280.000 ECU. Ο κύκλος εργασιών της ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ Α.Ε. στην Ελληνική αγορά το ίδιο έτος ήταν 5.791.836 ECU. Το μερίδιο αγοράς ήταν 70% περίπου στα χημικά πρόσμικτα κατασκευών και 40% στα χημικά προστασίας και επισκευής σκυροδέματος (Κατά δήλωση της εταιρίας, ο κύκλος εργασιών του ομίλου MBT και της ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ συμπεριλαμβάνεται στον αναφερόμενο κύκλο εργασιών του ομίλου SANDOZ).

III. Βάσει της από τη 24.8.96 σύμβασης εξαγοράς, η SANDOZ AG θα μεταβιβάσει (μέσω των θυγατρικών της εταιριών) στην SKW Trostberg AG α) τον όμιλο MBT β) όλα τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του ομίλου MBT και τα οποία δεν ανήκουν ή των οποίων η άδεια εκμετάλλευσης δεν έχει εκχωρηθεί στις εταιρίες του ομίλου και γ) ορισμένα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στην Τουρκία και τη Χιλή καθώς και ένα ακίνητο στην Ιταλία. Η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων θα πραγματοποιηθεί μέσα στο τελευταίο τρίμηνο του 1996.

Στη σύμβαση περιλαμβάνεται η ακόλουθη περιοριστική του ανταγωνισμού ρήτρα:

Μη ανταγωνισμός (5.10) : Για μία περίοδο πέντε ετών η SANDOZ: 1) δεν θα αναμιχθεί άμεσα ή έμμεσα σε οποιαδήποτε βιομηχανική δραστηριότητα που αφορά τα προϊόντα που είναι ευθέως ανταγωνιστικά με τα προϊόντα τα οποία κατασκευάζονται και διακινούνται στο εμπόριο από την εξαγοράζουσα εταιρία, 2) δεν θα προσλάβει η ίδια ή οποιαδήποτε θυγατρική της εταιρία, ως υπαλλήλους ή συμβούλους, διευθυντές της εξαγοραζόμενης εταιρίας, 3) δεν θα αποκτήσει, είτε με την απόκτηση μετοχών σε χρηματιστήριο ή κατ' άλλο τρόπο οποιοδήποτε συμφέρον σε οποιαδήποτε επιχείρηση άμεσα ή έμμεσα δραστηριοποιημένη σε βιομηχανική ή εμπορική δραστηριότητα ανταγωνιστική προς εκείνη της MBT.

Ανεξάρτητα από την προηγούμενη παράγραφο, η SANDOZ μπορεί κατά πάντα χρόνο να αποκτήσει συμφέροντα σε επιχείρηση με δραστηριότητες ανταγωνιστικές προς αυτές της MBT αν κατά τη διάρκεια της δωδεκάμηνης περιόδου πριν από τέτοια εξαγορά, τα ακαθάριστα έσοδα αυτής της επιχείρησης από τις ανταγωνιστικές δραστηριότητές της δεν υπερβαίνουν το 33,3% των συνολικών ακαθαρίστων εσόδων της κατά την ίδια περίοδο και υπό τον όρο ότι αν η SANDOZ θελήσει, μετά την εξαγορά και κατά τη διάρκεια της περιόδου των πέντε ετών από την Ημερομηνία Κλεισίματος, να διαθέσει το όλο ή τμήμα των ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων και πριν δεσμευθεί με οποιοδήποτε τρίτο μέρος για τη διάθεση αυτών των δραστηριοτήτων, θα συζητήσει με καλή πίστη με την SKW τις προθέσεις της σχετικά με την ενέργεια αυτή.

IV. Α1. Η σχετική αγορά των προϊόντων που παράγει ο εξαγοραζόμενος όμιλος περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Α2. Από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, ο όμιλος SKW διαθέτει μέσω αντιπροσώπων στη Ελληνική αγορά πρώτες ύλες υπερπλαστικοποιητών, προϊόντα συγκόλλησης πλακών, βαφές κτιρίων, κονίες για επιδιορθώσεις που χρησιμοποιούνται για το υπόστρωμα χάλυβα ή σκυροδέματος και στεγανωτικά/επιστρωτικά για βιομηχανικά δάπεδα. Η δε εταιρία ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ, μέσω της οποίας δραστηριοποιείται στην Ελληνική αγορά ο όμιλος MBT, παράγει ή εισάγει χημικά πρόσμικτα για σκυρόδεμα, χημικά προστασίας και επισκευής σκυροδέματος (κονιάματα, στεγανοποιητικά, σιλικόνες), εποξειδικά προϊόντα για βιομηχανικά δάπεδα και μηχανές εκτοξεύσεως υγρού σκυροδέματος. Ειδικότερα :

Ζ Τα χημικά πρόσμικτα για σκυρόδεμα κατασκευών είναι τα πρόσθετα βελτιωτικά των ιδιοτήτων του σκυροδέματος, τα οποία προστίθενται σ' αυτό κατά τη διάρκεια παρασκευής του και με χημική ή φυσική δράση ή και με τις δύο, επηρεάζουν διάφορες ιδιότητές του. Τα εν λόγω πρόσθετα ελέγχονται σύμφωνα με απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ για τα "χημικά πρόσθετα σκυροδέματος". Ανάλογα δε με την κύρια δράση τους κατατάσσονται σε εφτά (7) κατηγορίες: ρευστοποιητικά, επιβραδυντικά, υπερρευστοποιητικά, επιταχυντικά, στεγανωτικά, αντιπαγετικά κ.λ.π.

Τα χημικά πρόσμικτα παράγονται με βάση τα σάκχαρα ή την ναφθαλίνη ή τα αργιλικά ή πυριτικά άλατα ή διάφορα οξέα, η οποία και προσδιορίζει τις ιδιότητες αυτών. Ειδικότερα, το επιβραδυντικό πρόσθετο επιβραδύνει τον χρόνο πήξης του σκυροδέματος, το ρευστοποιητικό μειώνει την ποσότητα του νερού που απαιτείται για να παραχθεί σκυρόδεμα δεδομένης συνεκτικότητας, ενώ το υπερρευστοποιητικό μειώνει περισσότερο από 12% την ποσότητα του νερού που χρειάζεται για να αποκτήσει το σκυρόδεμα μία ορισμένη εργασιμότητα. Τα πρόσθετα χημικά διατίθενται κυρίως σε υγρή μορφή ενώ υπάρχουν και σε σκόνη.

Στις συγγραφές υποχρεώσεων των δημοσίων αλλά και ιδιωτικών έργων, περιλαμβάνονται ρήτρες που αναφέρονται στην ποιότητα του σκυροδέματος, στην ελάχιστη περιεκτικότητα σε τσιμέντο, στην εργασιμότητα αυτού καθώς και στην αντοχή του και επομένως στο χημικό πρόσθετο που απαιτείται. Σε ορισμένες δε περιπτώσεις ειδικών κυρίως έργων, αναφέρονται ρητά τα συγκεκριμένα χημικά πρόσθετα που πρέπει να χρησιμοποιηθούν.

Ζ Τα χημικά προστασίας και επισκευής σκυροδέματος κατασκευών καθώς και τα εποξειδικά προϊόντα για βιομηχανικά δάπεδα, είναι χημικά υλικά τα οποία χωρίζονται στις εξής βασικές κατηγορίες:

1. επισκευαστικά, μη συρρικνούμενα κονιάματα τα οποία έχουν βάση το τσιμέντο και χρησιμοποιούνται για την επισκευή στοιχείων από σκυρόδεμα.

2. μη συρρικνούμενα κονιάματα για την πάκτωση μηχανημάτων, τα οποία έχουν βάση το τσιμέντο και χρησιμοποιούνται για την τοποθέτηση μηχανημάτων πάνω στις βάσεις τους από σκυρόδεμα.

3. τσιμεντούχα βιομηχανικά δάπεδα που είναι τσιμεντούχα υλικά για την επιφανειακή σκλήρυνση δαπέδων από σκυρόδεμα.

4. εποξειδικά δάπεδα με βάση τις εποξειδικές ρητίνες.

Ζ Οι πρώτες ύλες υπερπλαστικοποιητών είναι πρώτες ύλες για την παραγωγή χημικών προσμίκτων.

Α3. Με βάση τα παραπάνω, οι σχετικές αγορές στις οποίες αναμένονται επιδράσεις στον ανταγωνισμό από την πραγματοποίηση της εν λόγω συγκέντρωσης είναι, αυτές των χημικών προσμίκτων, των προϊόντων προστασίας και επισκευής σκυροδέματος καθώς και η αγορά των πρώτων υλών υπερπλαστικοποιητών. Η αγορά των χημικών προ-

σμίκτων αποτελεί ξεχωριστή αγορά από αυτή των προϊόντων προστασίας και επισκευής σκυροδέματος λόγω διαφορετικών χαρακτηριστικών αλλά και διαφορετικής χρήσης.

Α4. Σχετική δε γεωγραφική αγορά στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα υπό συνθήκες ανταγωνισμού επαρκώς ομοιογενείς ορίζεται εν προκειμένω η Ελληνική Επικράτεια.

Β1. Κατά την εκτίμηση των συμμετεχουσών στην συγκέντρωση επιχειρήσεων, τα μερίδια των εταιριών στην Ελληνική αγορά για το 1995, είναι τα ακόλουθα:

	SANDOZ/MBT	
	ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ	SKW
1. Χημικά πρόσμικτα	70%	-
2. Χημ. προϊόντα προστασίας και επισκ. σκυροδέματος	40%	-
3. Πρώτες ύλες υπερπλαστικοποιητών	-	5-10%
4. Προϊόντα συγκόλλησης πλακών	-	κάτω του 5%
5. Βαφές κτιρίων	-	0%
6. Στεγανωτικά/επιστρωτικά	-	κάτω του 1%
7. Κονίες	κάτω του 5%	-

Β2. Στην Ελληνική αγορά και στη σχετική αγορά των χημικών προσμίκτων εν γένει εκτός της ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ με σημαντικό μερίδιο αγοράς (περίπου 70%, στα χημικά πρόσμικτα κατασκευών και 40% στα χημικά προστασίας και επισκευής σκυροδέματος), δραστηριοποιούνται οι εταιρίες ΔΟΜΥΛΚΟ ΕΠΕ με μερίδιο αγοράς 11%, η ΣΙΚΑ Α.Ε. με 7%, η ISOMAT με 5%, η GRACE S.A με 3%, η MAPEI με 3%, η RUREDIL με 1% και διάφοροι αντιπρόσωποι-εισαγωγείς με μερίδιο περίπου 10%. Από τις εταιρίες αυτές έχουν παραγωγή στην Ελλάδα, οι εταιρίες ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ, ΔΟΜΥΛΚΟ και ISOMAT με εργοστάσια στη Θήβα και στη Θεσσαλονίκη.

Οι εταιρίες SIKA και MAPEI που εισήλθαν στην αγορά των χημικών προσμίκτων τα τελευταία χρόνια, ανήκουν σε σημαντικούς ομίλους του εξωτερικού.

Ειδικότερα, η εταιρία SIKA, της οποίας τα προϊόντα διακινούνταν στην Ελληνική αγορά μέσω ανεξάρτητου αντιπροσώπου, θεωρείται η δεύτερη σε παγκόσμιο επίπεδο παραγωγός εταιρία στα πρόσθετα χημικά κατασκευών. Σύμφωνα δε με ανακοίνωση της μητρικής της εταιρίας πρόκειται από 1.1.97 να συγχωνευθούν οι εταιρίες SIKA Ελβετίας και TROPLAST A.G Γερμανίας.

Η ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ προμηθεύεται πρώτες ύλες για την παραγωγή των έτοιμων προς χρήση προϊόντων της είτε από Ελληνικές εταιρίες είτε από εταιρίες του ομίλου στον οποίο ανήκει αλλά και από άλλες εταιρίες του εξωτερικού. Όσον δε αφορά τις πρώτες ύλες υπερπλαστικοποιητών της SKW στην Ελληνική αγορά τους διακινεί η αντιπρόσωπός της εταιρία HOECHST.

Το κόστος εγκατάστασης και λειτουργίας βιομηχανικής μονάδας για την παραγωγή χημικών προσμίκτων είναι υψηλό και στην παρούσα φάση συμφέρει σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες στο εξωτερικό να διαθέτουν τα προϊόντα τους στην Ελλάδα μέσω αντιπροσώπων.

Οι εμπλεκόμενες στην συγκέντρωση εταιρίες αναπτύσσουν σημαντική έρευνα σε ερευνητικά ινστιτούτα του εξωτερικού με σκοπό τη βελτίωση και ανάπτυξη νέων ανταγωνιστικών προϊόντων.

Β3. Η ζήτηση των χημικών προσμίκτων εκτιμάται ότι βρίσκεται σε ανοδική πορεία, δεδομένου ότι στα πλαίσια του δεύτερου κοινοτικού πλαισίου στήριξης, τα δημόσια έργα θα αυξηθούν σημαντικά. Η επιλογή δε του χημικού πρόσθετου που θα χρησιμοποιηθεί σε ένα έργο, γίνεται κυρίως με βάση τη γνώση του προϊόντος, το παρεχόμενο από την εταιρία υποστήριξη και τέλος τους όρους πίστωσης δεδομένου ότι η διαφοροποίηση στις ονομαστικές τιμές των εγχωρίως παραγομένων είναι μικρή. Σε ορισμένα όμως έργα, με ειδικές προδιαγραφές, απαιτούνται πρόσθετα με συγκεκριμένες ιδιότητες που διακινούνται από ορισμένες μόνο εταιρίες.

Μεταξύ των εγχωρίως παραγομένων χημικών προσμίκτων και των εισαγομένων υπάρχει σημαντική διαφορά τιμής που οφείλεται στην πρώτη ύλη που χρησιμοποιείται για τους επιβραδυντές ή υπερευστοποιητές.

Συγκεκριμένα οι Ελληνικές παραγωγικές εταιρίες χρησιμοποιούν ζαχαρούχους επιβραδυντές, ενώ στα εισαγόμενα προϊόντα χρησιμοποιούνται ανόργανοι επιβραδυντές με αποτέλεσμα τα Ελληνικά προϊόντα να έχουν χαμηλή αντοχή σκυροδέματος στον χρόνο. Στους δε εγχωρίως παραγόμενους υπερευστοποιητές χρησιμοποιούνται κυρίως ναφθαλινικές πρώτες ύλες, σε αντίθεση με τις μελαμινικές πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται στα εισαγόμενα τα οποία προορίζονται κυρίως για τις προκατασκευές λόγω της ταχύτητας στην πήξη.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, το ποσοστό συμμετοχής των χημικών προσθέτων στο συνολικό κόστος ενός κυβικού μέτρου σκυροδέματος είναι μηδαμινό.

Με βάση τα παραπάνω, εκτιμάται ότι τα μερίδια που κατέχουν οι εταιρίες, δεν θα παραμείνουν σταθερά και θα παρουσιάσουν διακυμάνσεις στο εγγύς μέλλον ανάλογα με το ποιες εταιρίες θα ικανοποιήσουν την αυξημένη ζήτηση.

Β4. Οι κυριότεροι αγοραστές των χημικών προσμίκτων είναι οι εταιρίες ετοίμου σκυροδέματος και οι τεχνικές εταιρίες που αναλαμβάνουν μεγάλα έργα. Ειδικότερα, οι βασικοί πελάτες της ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ για τα χημικά πρόσθετα είναι τα εργοστάσια παραγωγής σκυροδέματος (20% των πωλήσεων) και οι τεχνικές εταιρίες (80% των πωλήσεων) που ασχολούνται κυρίως με τα μεγάλα έργα, ενώ αντίθετα, οι πελάτες για τα άλλα εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα των εταιριών ΔΟΜΥΛΚΟ και ISOMAT, είναι κυρίως οι μονάδες ετοίμου σκυροδέματος (READY MIX) που προορίζονται ως επί το πλείστον για τις μικρές κατασκευές.

Οσον δε αφορά τα χημικά προστασίας και επισκευής σκυροδέματος-κατασκευών και τα εποξειδικά προϊόντα για βιομηχανικά δάπεδα, βασικές κατηγορίες πελατών είναι οι τεχνικές εταιρίες, βιομηχανίες και δημόσιοι οργανισμοί.

V Α1. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδάφ. β του ν. 703/77 (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 2296/95) συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμήματος μιας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων. Με την κρινόμενη σύμβαση εξαγοράς, η SKW αποκτά τον έλεγχο των επιχειρήσεων του ομίλου MBT της SANDOZ με δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητά τους σύμφωνα με την παρ. 3 του ως άνω άρθρου 4 και συνεπώς πραγματοποιείται συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 2β, η οποία εμπίπτει στις σχετικές με τις συγκεντρώσεις ρυθμίσεις του νόμου.

Α2. Κατά το άρθρο 4β του άνω νόμου (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 παρ. 3 του ν. 2296/1995), η διαλαμβανόμενη σε αυτό υποχρέωση γνωστοποίησης της συγκέντρωσης στην Επιτροπή Ανταγωνισμού υφίσταται, όταν:

α) το μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή υπηρεσιών τμήμα της, τουλάχιστον 25% του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή, λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή

β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται τουλάχιστον στο σε δραχμές ισόποσο των 50.000.000 Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (ECU) και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν κάθε μία χωριστά στην εθνική αγορά συνολικό κύκλο εργασιών σε δραχμές ισόποσο των 5.000.000 Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (ECU).

Στην κρινόμενη συγκέντρωση το μερίδιο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στη σχετική αγορά των χημικών προσμίκτων ανέρχεται στο 70% ενώ στα χημικά προστασίας και επισκευής σκυροδέματος στο 40% και συνεπώς υπήρχε υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης κατά το άρθρο 4β παρ. α'.

Α3. Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ. 1 και 2 του ν. 703/77 όπως ισχύει "1. Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχ/σεων, που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Για την εκτίμηση της δυνατότητας μιας συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό υπό την έννοια της παρ. 1του παρόντος άρθρου, λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερα η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών, ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός, τα συμφέροντα των ενδιάμεσων και τελικών καταναλωτών και η συμβολή στην εξέλιξη της τεχνικής και οικονομικής προόδου, υπό τον όρο ότι η εξέλιξη αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό"

Από τα εκτεθέντα πραγματικά περιστατικά προκύπτει ότι η εταιρία του εξαγοραζομένου ομίλου MBT της SANDOZ, ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ κατέχει ιδιαίτερα υψηλό μερίδιο (70%) στην αγορά χημικών προσμίκτων κατασκευών και στην αγορά χημικών προϊόντων προστασίας και επισκευών σκυροδέματος (40%). Με το δεδομένο αυτό και ότι η ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ έχει παραγωγή στην Ελλάδα με συγκριτικό πλεονέκτημα στο κόστος (κυρίως λόγω των χρησιμοποιουμένων πρώτων υλών), ότι προμηθεύεται ορισμένες πρώτες ύλες από εταιρίες του ομίλου στον οποίο ανήκει, ότι ο σημαντικότερος ανταγωνιστής της έχει μερίδιο αγοράς περίπου 10%, ότι οι λοιποί ανταγωνιστές της υπολείπονται σημαντικά σε μερίδια αγοράς, ότι η παρουσία των ξένων εταιριών SIKA και MAPEI είναι σχετικά πρόσφατη στη σχετική αγορά, οδηγούμεθα στην εκτίμηση ότι η ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ στη σχετική αγορά των χημικών προσμίκτων έχει δεσπόζουσα θέση επί του πραγματικού ανταγωνισμού.

Με δεδομένο περαιτέρω ότι ο όμιλος της SKW κατέχει καλύτερη τεχνολογία, είναι εξειδικευμένος στα χημικά κατασκευών σε σχέση με τον όμιλο της SANDOZ που ειδικεύεται στα φαρμακευτικά προϊόντα και παράγει προϊόντα με ποιοτικά ανώτερες πρώτες ύλες (μελαμινικές)και ευρύτατου φάσματος, εκτιμάται ότι με την κρινόμενη συγκέντρωση θα υπάρξει ενίσχυση της δεσπόζουσας θέσης της ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ στη σχετική αγορά των χημικών προσμίκτων κατασκευών καθώς και περιορισμός του ανταγωνισμού, λόγω της κάθετης μορφής της συγκέντρωσης στην επηρεαζομένη σχετική αγορά των πρώτων υλών υπερπλαστικοποιητών.

Α5. Η εκτίμηση, όμως, του δυνητικού ανταγωνισμού στην ανωτέρω σχετική αγορά αίρει την ενίσχυση αυτή ειδικά όσον αφορά τα χημικά πρόσμικτα κατασκευών, αφού οι πρόσφατα εισερχόμενες στην αγορά ξένες εταιρίες και κυρίως η δεύτερη σε παγκόσμιο επίπεδο ΣΙΚΑ Α.Ε., αναμένεται να αυξήσουν σημαντικά τα μερίδια τους στις σχετικές αγορές, λόγω ποιότητας των προϊόντων τους και της αναμενόμενης αύξησης της ζήτησης στην εγχώρια αγορά προϊόντων υψηλών ποιοτικών προδιαγραφών στα δημόσια έργα κυρίως από τη συμμετοχή ξένων κοινοπραξιών σε αυτά (π.χ. Αερολιμήν Αθηνών, γέφυρα Ρίου Αντίρριου). Η ποιοτική αναβάθμιση των χρησιμοποιουμένων υλικών στο σκυρόδεμα λόγω απαιτήσεων της αγοράς, η ανάπτυξη της σχετικής τεχνογνωσίας καθώς και η εξοικείωση του τεχνικού κόσμου με προϊόντα υψηλότερων ποιοτικών προδιαγραφών αναμένεται στο εγγύς μέλλον να αλλάξει τις συνθήκες στην Ελληνική αγορά, έτσι ώστε να επέλθει αύξηση του ανταγωνισμού μεταξύ των εγχωρίως παραγομένων και ξένων προϊόντων με ενίσχυση της παρουσίας των τελευταίων στη σχετική αγορά. Ήδη στο εξωτερικό δεν χρησιμοποιούνται πλέον πρώτες ύλες για την παραγωγή επιβραδυντών, ζαχαρούχα προϊόντα, τα οποία μειώνουν την αντοχή του σκυροδέματος στο χρόνο αλλά ανόργανοι επιβραδυντές, στους δε υπερευστοποιητές χρησιμοποιούνται κυρίως πρώτες ύλες μελαμινικές και όχι ναφθαλινικές. Επιπρόσθετα η είσοδος των εταιριών SIKA και MAPEI στην Ελληνική αγορά και η εξασφάλιση σε σύντομο χρόνο σημαντικών μεριδίων αποδεικνύει ότι δεν υφίστανται φραγμοί εισόδου στην σχετική αγορά. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρων, η μεταβίβαση του ελέγχου της MBT και κατά συνέπεια της ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ από τον όμιλο SANDOZ στον όμιλο SKW εκτιμάται ότι μακροπρόθεσμα θα αυξήσει τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά των χημικών προσμίκτων μεταξύ των ομίλων που κυριαρχούν στην ευρωπαϊκή και διεθνή αγορά κυρίως στο επίπεδο της έρευνας και ανάπτυξης προηγμένων προϊόντων.

Α6. Όσον αφορά όμως την αγορά των πρώτων υλών υπερπλαστικοποιητών, δεδομένου ότι ο αντιπρόσωπος της SKW για την Ελληνική αγορά, προμηθεύει με πρώτες ύλες ορισμένες από τις παραγωγικές Ελληνικές εταιρίες, ανταγωνίστριες της ΜΑΚ ΜΠΕΤΟΝ, αποτέλεσμα της συγκέντρωσης θα είναι ο περιορισμός στις πηγές εφοδιασμού πρώτων υλών και επομένως περιορισμός του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά. Για να αποφευχθούν οι τυχόν άμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στον ανταγωνισμό και να μην υπάρξει περιορισμός στις πηγές εφοδιασμού, θα πρέπει η SKW να συνεχίσει να διαθέτει, τις εν λόγω πρώτες ύλες στην Ελληνική αγορά, για μία τριετία, μέσω αντιπροσώπου, ώστε οι εταιρίες - πελάτες της να μπορούν να συνεχίσουν την παραγωγή τους.

Όσον αφορά δε τις άλλες σχετικές αγορές (στεγανωτικά/επιχρίσματα, προϊόντα συγκόλλησης πλακών, βαφές κτιρίων, κονίες) αυτές δεν επηρεάζονται από την εν λόγω συγκέντρωση και εκτιμάται ότι δεν περιορίζεται ο ανταγωνισμός σύμφωνα με το άρθρο 4γ του ν. 703/77, αφού τα ήδη μικρά μερίδια θα παραμείνουν τα ίδια και ενδεχόμενη αύξησή τους θα προκύψει στο βαθμό που λειτουργούν ως συμπληρωματικά προϊόντα στην ευρύτερη αγορά των δομικών προϊόντων.

Α7. Ως προς την ρήτρα περί μη ανταγωνισμού όπως αυτή είναι διατυπωμένη στη σύμβαση, αυτή κρίνεται ως συμβατή και μη υπέρμετρα δεσμευτική σύμφωνα και με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τους δευτερεύοντες όρους περιορισμού του ανταγωνισμού.

VI. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο 4β, οι συγκεντρώσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του πρέπει να γνωστοποιούνται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας. Κατά δε τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου αυτού : "Σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης προς γνωστοποίηση, η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει πρόστιμο ύψους μέχρι επτά τοις εκατό (7%) του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ".

Σύμφωνα δε με τη διάταξη του άρθρου 4α παρ. 2 του ν. 703/1977, η οποία, δυνάμει της παραγρ. 3 του άρθρου 4β, εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις συγκεντρώσεων που υπόκεινται σε προληπτικό έλεγχο, υποχρεούνται σε γνωστοποίηση :

α) σε περίπτωση που η συγκέντρωση αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, η κάθε μία από αυτές,

β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις τα πρόσωπα, οι επιχειρήσεις ή οι ομάδες προσώπων ή επιχειρήσεων, που αποκτούν έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μίας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων

Η ερμηνεία της ως άνω διάταξης μπορεί να γίνει μόνο σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 του ίδιου νόμου με την οποία προσδιορίζονται οι περιπτώσεις που κατά το νόμο αυτό θεωρούνται ως "συγκεντρώσεις".

Κατά την τελευταία αυτή διάταξη, ως συγκεντρώσεις θεωρούνται :

(α) Οι συγχωνεύσεις, κατά τις οποίες δύο διακεκριμένες επιχειρήσεις ενώνονται είτε με τη δημιουργία νέας επιχείρησης, είτε με την απορρόφηση της μίας από την άλλη, και

(β) Οι αποκτήσεις ελέγχου ολόκληρης ή τμήματος επιχείρησης ή επιχειρήσεων.

Και όταν μεν ο έλεγχος αποκτάται από ένα πρόσωπο ή μία επιχείρηση, υπάρχει απόκτηση "αποκλειστικού ελέγχου", ενώ όταν ο έλεγχος υφιστάμενης ή το πρώτον ιδρυόμενης επιχείρησης αποκτάται από δύο ή περισσότερα πρόσωπα ή επιχειρήσεις, υπάρχει απόκτηση "κοινού ελέγχου" της επιχείρησης αυτής.

Στην τελευταία αυτή περίπτωση οι σχέσεις μεταξύ των δύο ή περισσοτέρων προσώπων ή επιχειρήσεων που -από κοινού- αποκτούν τον έλεγχο άλλης επιχείρησης διέπονται από συμφωνίες συναπτόμενες μεταξύ τους στις οποίες, συνήθως, τίθενται οι όροι ασκήσεως του κοινού ελέγχου, τα δικαιώματα ενός εκάστου των προσώπων ή επιχειρήσεων που αποκτούν τον έλεγχο κλπ. Εξ' άλλου, στην περίπτωση μη εμφανούς απόκτησης "κοινού ελέγχου" υφιστάμενης επιχείρησης, όταν δηλ. κατά την απόκτηση των συμμετοχικών δικαιωμάτων δεν είναι φανερό ότι οι επιμέρους αποκτώντες συμπράττουν στην απόκτηση ελέγχου "από κοινού", η απόκτηση αυτή από κάθε μία από τις επιχειρήσεις, χωριστά, δεν οδηγεί αυτοτελώς σε "απόκτηση ελέγχου" και θα μπορούσε να εκφεύγει του ελέγχου επί των συγκεντρώσεων. Το ίδιο συμβαίνει και στις περιπτώσεις που δύο ή περισσότερα πρόσωπα ή επιχειρήσεις αποφασίζουν τη σύσταση "κοινής" (ήτοι ελεγχόμενης από κοινού) εταιρίας, οπότε και δεν τίθεται, κατά κυριολεξία, ζήτημα "απόκτησης ελέγχου" χωριστά από οποιαδήποτε των επιχειρήσεων που συμπράττουν στην "από κοινού απόκτηση ελέγχου".

Για το λόγο αυτό, ενώ στις περιπτώσεις απόκτησης αποκλειστικού ελέγχου κρίσιμο ρόλο παίζει η απόκτηση καθεαυτή, στις ανωτέρω περιπτώσεις απόκτησης κοινού ελέγχου ή σύστασης κοινής εταιρίας, κυρίαρχο ρόλο διαδραματίζει η συμφωνία που διέπει τις σχέσεις μεταξύ των προσώπων ή επιχειρήσεων που από κοινού αποκτούν τον έλεγχο άλλης επιχείρησης ή συνιστούν "κοινή εταιρία", η συμφωνία δε αυτή είναι εκείνη της οποίας, κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 2 του ν. 703/77, ως ισχύει, "αντικείμενο αποτελεί η συγκέντρωση" και, κατά το άρθρ. 4α παρ. 2 του ν. 703/77, όλα τα μέρη που συμμετέχουν στη συμφωνία αυτή είναι υποχρεωμένα να γνωστοποιήσουν τη συγκέντρωση.

Κατά συνέπεια των προεκτεθεισών σκέψεων, υποχρεούνται σε γνωστοποίηση τα πρόσωπα ή επιχειρήσεις που καθ' οιονδήποτε τρόπο (με ή χωρίς συμφωνία) αποκτούν τον αποκλειστικό έλεγχο άλλης επιχείρησης ή επιχειρήσεων, ενώ, στις μεν περιπτώσεις των συγχωνεύσεων υποχρεούνται σε γνωστοποίηση όλες οι συγχωνευόμενες επιχειρήσεις, στις δε περιπτώσεις των συμφωνιών επί τη βάσει των οποίων είτε αποκτάται κοινός έλεγχος (joint control) υφιστάμενης επιχείρησης ή επιχειρήσεων από περισσότερα του ενός πρόσωπα ή επιχειρήσεις, είτε ιδρύεται από κοινού ελεγχόμενη εταιρία, υποχρεούνται σε γνωστοποίηση της συγκέντρωσης όλες οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη συμφωνία. (Ε.Α. 43/1996)

Στην υπό κρίση υπόθεση η εταιρία SKW AG αποκτά τον αποκλειστικό έλεγχο των εταιριών του ομίλου MBT και συνεπώς ήταν μόνη υποχρεωμένη να προβεί στην προβλεπόμενη από το άρθρο 4β του ν. 703/1977 προηγουμένη γνωστοποίηση της υπό κρίση συγκεντρώσεως.

Περαιτέρω, κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 4β, γνωστοποίηση αποτελεί η πλήρης και τεκμηριωμένη ανακοίνωση της συγκέντρωσης, δηλαδή η υποβολή της σχετικής δήλωσης συνοδευόμενης από όλα τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο σχετικό έντυπο για τις συγκεντρώσεις του εν λόγω άρθρου, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα ελέγχου της νομιμότητας της συγκέντρωσης.

Στην κρινόμενη υπόθεση, η συμφωνία των εταιριών καταρτίσθηκε στις 24.8.96 και οι συμβαλλόμενες εταιρίες ενημέρωσαν σχετικώς την Επιτροπή Ανταγωνισμού στις 3.9.96 με επιστολή στην οποία ανέφεραν ότι θα καταθέσουν τον πλήρη φάκελλο της συγκέντρωσης το συντομότερο δυνατόν. Τελικώς ο φάκελλος κατατέθηκε στις 3.10.96.

Για την καθυστερημένη κατά ένα μήνα γνωστοποίηση δεν γίνεται επίκληση κάποιων έκτακτων λόγων, αλλά το γεγονός ότι η απαιτούμενη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης σε πολλές εθνικές αρχές ανταγωνισμού, καθιστούσε δυσχερή την συγκέντρωση των απαιτούμενων

στοιχείων. Ο ισχυρισμός αυτός, όμως, δεν μπορεί να θεωρηθεί εύλογος, δεδομένου ότι η καθυστέρηση ήταν ιδιαίτερα μακρά, τα απαιτούμενα στοιχεία αφορούσαν και την Ελληνική αγορά και για την ολοκλήρωση της πολλαπλής γνωστοποίησης αρκούσε κατά μέγα μέρος, η αναπαραγωγή του ιδίου φακέλλου, ενώ τα ιδιαίτερα στοιχεία που αφορούν την Ελληνική αγορά δεν ήταν ασφαλώς άγνωστα στην εταιρία του εξαγοραζομένου ομίλου που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα. Εξάλλου ο νόμος δεν προβλέπει διαφορετική μεταχείριση για τις περιπτώσεις πολλαπλών γνωστοποιήσεων.

Συνεπώς η καθυστέρηση γνωστοποίησης της συγκέντρωσης οφείλεται σε υπαιτιότητα της υποχρέου σε γνωστοποίηση εταιρίας και πρέπει να της επιβληθεί πρόστιμο 5.000.000 δραχμών, το οποίο με βάση τον προαναφερθέντα κύκλο εργασιών που πραγματοποίησε κατά το έτος 1995, δεν υπερβαίνει το προβλεπόμενο από το νόμο όριο, κρίνεται δε από την Επιτροπή ως εύλογο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Διαπιστώνει ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση για την εξαγορά του ομίλου MBT της SANDOZ AG από την εταιρία SKW Trostberg AG δεν περιορίζει σημαντικά τον ανταγωνισμό και ως εκτούτου δεν συντρέχει λόγος απαγόρευσής της κατά το νόμο.

Υποχρεώνει την εταιρία SKW Trostberg AG να συνεχίσει να διαθέτει δι' αντιπροσώπου στην Ελληνική αγορά πρώτες ύλες υπερπλαστικοποιητών επί τρία έτη από τη δημοσίευση της απόφασης.

Επιβάλλει πρόστιμο λόγω παράβασης του άρθρου 4β παρ. 1 κατά της εταιρίας SKW Trostberg AG δρχ. 5.000.000.

Η απόφαση εκδόθηκε την 22α Ιανουαρίου 1997.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος
ΚΩΝ. ΛΑΣΣΑΔΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 YPET GR * FAX 52 34 312

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Σολωμού 51		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.	
Πληροφορίες δημοσιευμάτων Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5225761 5230841	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 25ης Μαρτίου 21 Τ.Κ. 541 00	(031) 423956
Πληροφορίες δημοσιευμάτων λοιπών Φ.Ε.Κ.	5225713 5249547	ΠΕΙΡΑΙΑΣ Νικήτα 6-8 Τ.Κ. 185 31	4136402 4171307
Πώληση Φ.Ε.Κ.	5239762	ΠΑΤΡΑ	(061)271249
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248141	Κορίνθου 327 Τ.Κ. 262 23	224581
Βιβλιοθήκη παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248188	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	
Οδηγίες για δημοσιεύματα Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5248785	Διοικητήριο Τ.Κ. 454 44	(0651)21901
Εγγραφή Συνδρομητών Φ.Ε.Κ. και αποστολή Φ.Ε.Κ.	5248320	ΚΟΜΟΤΗΝΗ Δημοκρατίας 1 Τ.Κ. 691 00	(0531)22637 26522

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ	- Μέχρι 8 σελίδες 150 δρχ. - Από 9 μέχρι 16 σελίδες 300 δρχ. - Από 16 σελίδες και άνω προσαύξηση 100 δρχ. ανά 8σέλιδο ή μέρους αυτού

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531	Κ.Α.Ε. εσόδου υπέρ ΤΑΠΕΤ 3512
Α΄ (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κ.τλ.)	50.000 δρχ.	2.500 δρχ.
Β΄ (Υπουργικές αποφάσεις κ.τλ.)	50.000 »	2.500 »
Γ΄ (Διορισμοί, απολύσεις κ.τλ. Δημ. Υπαλλήλων)	10.000 »	500 »
Δ΄ (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κτλ.)	50.000 »	2.500 »
Αναπτυξιακών Πράξεων (Τ.Α.Π.Σ.)	25.000 »	1.250 »
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κ.τλ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	10.000 »	500 »
Παράρτημα (Πίνακες επιτυχόντων διαγωνισμών)	5.000 »	250 »
Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	10.000 »	500 »
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	3.000 »	150 »
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	250.000 »	12.500 »
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	10.000 »	500 »
ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΕΚΤΟΣ Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	200.000 »	10.000 »

* Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στα Δημόσια Ταμεία που δίδουν αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
* Οι συνδρομές του εξωτερικού επιβαρύνονται πέρα των παραπάνω αναφερομένων ποσών με τα ταχυδρομικά τέλη και μπορεί να στέλνονται με επιταγή και σε ανάλογο συνάλλαγμα στο Διευθυντή Οικονομικού του Εθνικού Τυπογραφείου.
* Η πληρωμή του ποσοστού του ΤΑΠΕΤ που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται στην Αθήνα από το Ταμείο του ΤΑΠΕΤ (Σολωμού 51 - Αθήνα) και στις άλλες πόλεις από τα Δημόσια Ταμεία.
* Οι συνδρομητές του εξωτερικού μπορούν να στέλνουν το ποσό του ΤΑΠΕΤ μαζί με το ποσό της συνδρομής.
* Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.
* Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
* Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι τον Μάρτιο κάθε έτους.
* Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες κοινού λειτουργούν καθημερινά από 08.00΄ έως 13.00΄

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ